БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 229 (17.511). • 5 октябрь 1979 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

СССР—ГДР: ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ!

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ГДРга ЖЎНАБ КЕТДИ

ГДР ташкил топганлигининг 30 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси ГБСП Марказий Комитети, ГДР Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан 4 октябрда Москвадан Берлинга жўнаб кетди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг ГДРдаги элчиси П. А. Абрасимов бор.

Совет партия-ҳукумат делегациясини кузатиш пайти.

Сурат «Сельская жизнь»дан олинди.

Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари В. В. Гришин, А. Н. Косигин, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, М. С. Горбачев, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари Б. П. Бугаев, А. Ф. Ватченко, В. Ф. Мальцев, Г. С. Павлов, Н. М. Пегов, Г. Э. Цуканов, Н. А. Щелоков, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатлар М. П. Георгадзе, С. К. Цвигун, Г. К. Циනев, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари К. М. Боголюбов, Ю. М. Чурбанов, СССР министрларининг биринчи ўринбосарлари Ю. Л. Брежнев, Г. М. Корниенко, ТАСС Бош директори С. А. Лосев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг референти Е. М. Самотейкин кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ГДРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили В. Грабовски, элчихонанинг дипломатия ходимлари бор эди.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитети Ишлар мудирининг ўринбосари М. Е. Могилевец делегация билан бирга жўнаб кетдилар.

(ТАСС).

ҚИЗҒИН, САМИМИЙ КУТИБ ОЛИШ

БЕРЛИН, 4 октябрь. (ТАСС махсус мухбирлари). ГДР пойтахтининг кўчалари ёрқин, байрам либосида: немислар диёридаги биринчи социалистик давлат ўттиз ёшга тўлмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси ГДРнинг 30 йиллиги муносабати билан ўтказиладиган юбилей тантаналарида қатнашиш учун бугун расмий дўстона визит билан шу ерга келди.

Неча ўн минглаб берлинликлар «Хуш келибсиз, азиз совет дўстларимиз!», «Ўртоқ Л. И. Брежневни самимий табриклаймиз!», «Яшасин ГДР билан СССР ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик!», «Яшасин КПСС!» деган шиорлар ва транспарантларни кўтариб совет меҳмонларини кутиб олишга чиқдилар.

Шенефельд аэродромида СССР ва ГДРнинг давлат байроқлари ҳилпираб турибди. Совет делегацияси тушган махсус самолёт шу ерга қўнади.

Самолёт зинапояси олдида Леонид Ильич Брежневни, делегация аъзоларини ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер сидқидилдан қардошларча табриклаб кутиб олади.

Кутиб олиш маросимида ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Пионерлар Леонид Ильич Брежневга, у билан бирга келган делегация аъзолари А. А. Громико, К. У. Черненко, Н. А. Тихонов, К. В. Русаковга, бошқа совет меҳмонларига гулдасталар тақдим этадилар.

Делегацияни кутиб олиш учун аэродромнинг учиш майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди. Миллатлар салютининг артиллерия садолари кўп марта гумбирлайди. Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикасининг гимнлари янграйди.

Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқлар фахрий қоровул сафлари олдидан ўтадилар.

Совет делегацияси учун ажратилган резиденцияга олиб борадиган йўлда уни Берлиннинг ўн минглаб аҳолиси шодиёна табриклаб турди.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Жиззах областининг ғаллакорлари партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми тарихий қарорларини амалга ошира бориб, социалистик мусобақани кенг авж олдириб, донли экинлардан мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга дон сотиш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Ватан омборларига 180 минг тоннадан кўпроқ ёки 2,1 йиллик план миқдорида юқори сифатли дон етказиб берилди. Бу эса давлатга ғалла топшириш юзасидан ўнинчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш имконини берди. Планда белгиланган 424 минг тонна ўрнига 510,8 минг тонна ёки планнинг 120,3 процентн миқдорида дон сотилди.

Ўз зиммаларига олган мажбуриятларини 120—150 процент қилиб адо этган Ғаллаорол, Зомин, Бахмал, Жиззах, Фориш, Пахтакор, Мирзачўл, Октябрь, Арнасой ва Дўстлик районларининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар.

Барча ғаллакор хўжаликлар кузда ва баҳорда экиш учун ўзларини уруғлик билан тўла таъминладилар.

Зомин районидаги «Ударник», «Горний», «Қизил чорвадор», «Зомин», «Ленинград», Бахмал районидаги «Ғаллаорол», Ғ. Ғулом номли «Партия XXIV съезди», Жиззах районидаги «76-от заводи», Мирзачўл районидаги «Ўзбекистон», Пахтакор районидаги «Пахтакор», Фориш районидаги К. Маркс номли совхозларнинг ғаллакорлари фидокорона меҳнат, донли экинларни етиштиришда илғор технологияни қўлланиш натижасида лалми ерларнинг ҳар гектаридан 15—18 центнердан ва суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 35—40 центнердан буғдой ва арпа йиғиштириб олдилар. Зомин районидаги «Зомин» совхозидан Урунбек Қубаев ва Сотиволди Тоқобоев, Ғаллаорол районидаги К. Маркс номли совхоздан Қаҳрамон Аблаев, Ғ. Ғулом номли совхоздан Қодир Ҳожимуродов, Бахмал районидаги «Партия XXIV съезди» совхозидан Муллабой Тиланов бошлиқ бўлимларнинг коллективлари лалми ерлардан 20—22 центнердан бошоқли дон экинларини янчдилар. «Пахтакор» совхозининг ҳар гектар ердан 42 центнердан дон йиғиштириб олган Мавлуда Тошпўлатова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси ажойиб муваффақиятларга эришди, К. Маркс номли совхоздан Ҳаким Мавлонов, «Партия XXIV съезди» совхозидан Ҳаким Маманов, «Бахмал» совхозидан Ўрол Мирзақобилов бошлиқ бригадаларнинг коллективлари ҳар гектар ердан 30 центнердан дон янчдилар.

Ғаллаорол районидаги «Гулистон» совхозидан Орол Мусаев бошлиқ бригада коллективи суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан рекорд ҳосил — 61 центнердан дон йиғиштириб олди.

Комбайнчилар — «Горний» совхозидан Тоғаймурод Бобоёров, «Ударник» совхозидан Зулайҳо Сатторова ва Виктор Шлейгин, «Ғаллаорол» совхозидан Халил Ҳайдаров, К. Маркс номли совхоздан Муртоз Омонов, «Партия XXIV съезди» совхозидан Тангир Орасқулов, «76-от заводи» совхозидан Маматали Ҳайдаров, «Пахтакор» совхозидан Маҳмуд Эшбўтаев ва кўпгина бошқа кишиларнинг ҳар бири 380—700 тоннадан дон янчиб, ғалла ўрим-йиғимида фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатдилар.

Юксак маҳорат кўрсатган ва ўрим-йиғим конвейерининг аниқ-пухта ишлашини таъминлаган совхозларнинг ишчилари, колхозчилар, қишлоқ хўжалик мутахассислари, тайёрлов ва транспорт ташкилотлари ходимларининг фидокорона меҳнати туфайли ғалла етиштиришни ва тайёрлашни кўпайтиришда ана шундай муваффақиятга эришилди. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларни олиб бордилар.

Область хўжаликлари бу йил давлатга полиз экинлари маҳсулоти, ҳўл мева, узум, қоракўл тери, жун ва пилла сотиш юзасидан план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминладилар. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш давом этмоқда.

Қишлоқ меҳнаткашлари пахта йиғим-теримини тезроқ тугаллаш ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг барча турдаги маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар этмоқдалар.

ГРЕЦИЯЛИК МЕҲМОННИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИДА БЎЛИШИ

Греция Республикасининг Бош министри К. Караманлис 3 октябрь куни нонушта—зиёфат берди.

Зиёфатда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида К. Караманлис билан А. Н. Косигин нутқ сўзлаб, дўстона қадаҳ кўтардилар.

Греция Бош министри кечқурун Москвадан Ленинградга жўнаб кетди.

Греция ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда К. Караманлисни А. Н. Косигин, А. А. Громико, П. Н. Демичев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ВЬЕТНАМДАН МЕҲМОНЛАР КЕЛДИ

Вьетнам зиёлилари намояндаларининг делегацияси Тошкентга келди. Хошимин шаҳри Адабиёт ва санъат ходимлари уюшмаси ижроия комитетининг аъзоси То Нгует Динь бошчилик қилаётган делегация составида юристлар, врачлар, институт ва мактабларнинг ўқитувчилари, журналистлар, артистлар, бошқа ижодий касбларнинг вакиллари бор. Делегация Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети, Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети, Вьетнамни қўллаб-қувватлаш Совет комитетининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди.

4 октябрь куни меҳмонлар Тошкент давлат университетида бўлдилар. Улар университет ректори, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Ўзбекистон республика комитетининг раиси Т. А. Саримсоқов билан суҳбатлашдилар, В. И. Лениннинг декретига мувофиқ ташкил этилган ва яқинда ўзининг олтмиш йиллигини нишонлайдиган Ўрта Осиёдаги кекса олий ўқув юртининг шонли йўли тўғрисида ҳикоя қилувчи музейни кўздан кечирдилар. Делегация аъзолари университетда таълим олаётган вьетнамлик студентлар билан учрашдилар.

Программага мувофиқ делегация Тошкентнинг турли маданий-маърифий муассасаларида бўлади, Фарғона областига сафар қилади.

(ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

4 октябрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида ҳукумат мукофотлари топшириш маросими бўлди.

Наманган область Уйчи район марказий касалхонасининг офтальмолог врачи Назира Жумановага кўкракка тақиладиган нишон ва СССР халқ врачи деган фахрий унвон берилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, «Ўзбекфильм» киностудиясининг режиссёри Йўлдош Аъзамовга СССР халқ артисти унвони берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқ тантанали равишда топширилди.

Республика халқ хўжалиги турли тармоқлари намояндаларининг катта бир группасига СССР орден ва медаллари, шунингдек, кўкракка тақиладиган нишонлар ва Ўзбекистон ССР фахрий унвонлари бериш тўғрисидаги гувоҳномалар, республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев мукофотларни топшира туриб, ўрнак кўрсатган ўртоқларни самимий қутлади, уларга сиҳат-саломатлик, ишда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллар самарали ишлаганлиги, республика сув хўжалиги қурилишини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги ва А. А. Саркисов номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Средазгипроводхлопок» институтининг 50 йиллиги муносабати билан институт ходимларидан — институт директорининг ўринбосари Нариман Мустафаевич **Алавиев**, бўлим техниги Турсунқул Турғунбоевич **Алибеков** ва етакчи инженер Валентина Ивановна **Сичева** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор**; бўлим бошлиғи Мираҳмад **Мирҳодиевга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган геолог**; автобаза бошлиғи Борис Михайлович **Григорьевга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими**; техника кутубхонасининг мудири Ираида Константиновна **Янинауга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими** фахрий унвонлари берди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Средазгипроводхлопок» институтининг бир группа ходимлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ— СССР КОНСТИТУЦИЯСИ БАЙРАМИГА

ҚАШҚАДАРЁНИНГ 200 МИНГ ТОННАСИ

Қашқадарёлик заршунослар СССР Конституцияси байрами шарафига ўзаро мусобақани қизитиб, давлат хирмонига 200000 тонна «оқ олтин» топширдилар. Областдаги 4 та хўжалик, 9 та бўлим ва 152 та пахтачилик бригадаси социалистик мажбурият ҳисобига дурдона топширмоқда. Бу муваффақиятда механизаторларнинг хизматлари катта бўляпти. Масалан, Усмон Юсупов районидаги «Тошкент» совхозининг Ҳасан Бобоқулов ва Рўзибой Ражабов сингари дала гвардиячилари ўзларининг мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Улар ҳозирга қадар 200 тоннадан пахта теришга эришдилар.

ИЛҒОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ

3 октябрь куни Сирдарё областида пахта тайёрлаш 1600 тоннага ёки 0,42 процентга, Қорақалпоғистон АССРда 1461 тонна ёки 0,39 процентга, Хоразм областида 1071 тонна ёки 0,26 процентга кўпайди.

Қорақалпоғистон АССРдаги 13 та пахтакор районнинг 8 таси, Сирдарё областидаги саккиз районнинг учтаси бир кунда 3—4,5 процентдан пахта тайёрлашга эришяпти.

Қораўзак ва Хўжайли районлари бир кунда 4 процентдан зиёдроқ пахта тайёрлаяпти. Чимбой, Нукус, Ильич, Комсомол, Шуманай районларида ҳам шу кўрсаткичга яқинлашмоқдалар. Ленинобод, Қўнғирот, Баҳористон, Кегайли ва Гулистон районларида 3 процент ва ундан ҳам кўпроқ пахта тайёрланяпти.

Тошкент, Жиззах, Наманган областлари хўжаликларида пахта йиғим-терими сезиларли даражада жадаллашди. Бироқ, Андижон, Самарқанд, Фарғона областларида пахта тайёрлаш суръати ҳамон суст.

Пахта йиғим-терими суръатини ошириш барча деҳқонларнинг ватанпарварлик бурчидир. Бу йилги мавсум алоҳида шароитларда ўтмоқда. У ўтган йиллардагига нисбатан анча кеч бошланди. Шу сабабли ҳар бир фурсатдан унумли фойдаланиш зарур. Ким сусткашлик ва уюшқоқсизлик кўрсатса, ортда қолади ва бошқаларнинг ишига ҳам салбий таъсир кўрсатади.

ПОТОК УСУЛИДА

Ўтган куни Тошкент область Бўка райони далаларида 300 та пахта териш агрегати ишлади. «Дала — бункер — тележка — қабул пункти» конвейер усули қўл келмоқда. Шу куни бўкаликлар эл хирмонига 1332 тонна «оқ олтин» армуғон этдилар. Ҳар бир механик-ҳайдовчи ўртача 4,4 тоннадан пахта терди.

Сервер Усеинов, Михаил Галин, Назира Тешаева сингари механизаторларнинг ҳар бири ўз агрегатлари бункеридан 12—15 тоннадан «оқ олтин» бўшатмоқда.

ШОЛИ ЎРИМИНИ ТЕЗЛАТИНГ

Қорақалпоғистонлик тажрибали механизаторлар шоли ўримида юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ўтган куни Чимбой районидаги «Октябрь» совхозининг механизатори Бердабой Катазаровнинг меҳнат ютуқлари шарафига байроқ кўтарилди. У планидаги 120 гектар ўрнига 170 гектар майдондаги шолини ўриб берди. Унинг мусобақадошлари Жўлдабой Ерниёзов, Уснатдин Ибрағимов, Омонгелди Жабибовлар ҳам фидокорона меҳнат қилишмоқда.

Қораўзак районидаги «Қораўзак» совхози деҳқонлари социалистик мусобақада карвонбошилик қилишмоқда. Бу хўжаликда асосий майдонлардаги шоли ўриб олинди. Ҳар бир комбайннинг иш унуми кунига 10 тоннадан ортмоқда. Автоном республика шоликорлари 4 октябрга қадар 32 минг гектардан ортиқ майдондаги шолини ўриб олишди.

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 4 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун —мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Қашқадарё	2,10	39,95	1,39	16,65
Бухоро	1,82	37,82	1,13	5,18
Сурхондарё	2,06	37,08	1,80	18,11
Фарғона	1,66	26,57	0,46	1,91
ҚҚАССР	2,92	23,05	2,03	7,89
Андижон	1,41	18,38	0,55	2,62
Наманган	1,70	17,76	1,73	6,47
Хоразм	1,74	14,77	0,82	2,59
Тошкент	1,94	14,71	1,50	4,87
Сирдарё	2,26	13,26	2,04	7,36
Жиззах	1,21	6,54	1,11	4,32
Самарқанд	0,56	5,00	0,08	0,28
Республика бўйича:	1,73	21,85	1,18	6,36
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	1,82	30,50	1,73	11,17
Бухоро	1,07	19,38	—	—
Қашқадарё	1,17	13,19	0,81	3,68
Наманган	1,67	8,36	—	—
Республика бўйича:	1,57	24,04	1,28	7,83

ЧОРВАЧИЛИККА ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛСИН

Фарғона область партия комитетининг 4 октябрь куни бўлиб ўтган пленумида область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни жадал ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида батафсил гаплашиб олинди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар область чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин равишда кўпайтириш учун барча имкониятларга эга эканлигини қайд этиб ўтдилар. Қува райони меҳнаткашларининг намунаси бундан яққол далолат беради. Улар шу йилнинг саккиз ойи мобайнидагина ўтган йилнинг шу даврига нисбатан гўшт етиштиришни 34,8 процент, сут етиштиришни 20 процент, тухум етиштиришни 27,9 процент кўпайтирдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар қуваликларнинг тажрибаси областда кенг оммалаштирилиши лозимлигини таъкидлаб ўтдилар. Ҳар бир фермада, ҳар бир хўжаликда маҳсулот етиштиришни максимал кўпайтиришга эришиш лозим.

Баъзи район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш билан боғлиқ масалаларни ҳал қилишда етарли сабот-матонат кўрсатмаётганликлари пленумда таъкидлаб ўтилди.

Пленум областда чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирларини тасдиқлади. 1985 йилга бориб чорвачилик маҳсулотлари етиштириш тахминан бир ярим баравар кўпайтирилиши лозим, 26 та чорвачилик комплекси қурилади.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини йиғиштириб олиш ва тайёрлашни жадаллаштириш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. М. МУЗАФФАРОВни ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Микробиология фанини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Микробиология институтининг директори ўртоқ Аҳрор Музаффарович **Музаффаров** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1979 йил, 4 октябрь. Тошкент шаҳри.

Коммунист ва давр

ИСТЕЪДОД

Уни баъзилар оддийгина Эргаш ака деб, бошқалар эса полвон ака деб чақиришади. Баланд бўй, қорачадан келган, эллик ёшлардаги қотма киши у. Ёшлигида Марҳаматнинг Бобохуросон қишлоғида тенгдошлари билан кўп курашга тушар, аммо елкаси ерга тегмасди. Полвон номи шундан қолган. Чўлқуварлар райони — Комсомолободда 200 га яқин бригадир ишлайди. Эргаш ака ўшаларнинг бири. Мана тўрт йилдирки, у бошлиқ бригада районда ҳосилдорлик жиҳатидан биринчи.

Эргаш ака билан яқинда район партия комитетида учрашиб қолдик. Ана шу кунларда район газетасида унинг «Партия XXIV съезди» совхозининг бригада бошлиғи Умарали Темиров билан биргаликда райондаги барча пахтакорларга қилган мурожаати босилган эди. Эргаш ака бу йил гектаридан 55 центнердан, Умарали ака эса 50 центнердан ҳирмон кўтаришга сўз берган эдилар.

— Илғор бўлиш ҳам қийинлашиб кетяпти, — деди таниқли пахтакор ўшанда ўз сўзини ўзи қувватлагандай бош қимирлатиб, — бу худди футболдагидай гап. Унда ҳам барча биринчи ўриндаги командага етаман деб интилади. Етиб олади ҳам. Аввалги йили Сотволди от солди орқамдан, кейинги йили Мирзакарим ака, бу йил эса мана, Умарали маҳкам белини боғлаб турибди. Уларнинг ҳаммасини ўзингиз танийсиз: мана мен деган пахтакорлар.

Бугун Эргаш ака билан йўл бўйидаги шинамгина шийпонда суҳбатлашиб ўтирибмиз. Оппоқ далаларда «зангори кема»лар чайқалиб бормоқда.

Полвон аканинг меҳнат фаолияти уруш йилларида далада бошланган. Шу боисдан ҳам қаҳрамонимиз иссиқ-совуқни кўп кўрган, бир қарашдаёқ ғўзанинг аҳволини, дардини, «тили»ни била оладиган, пахтачилик касбини мукаммал эгаллаган ўнлаб, юзлаб деҳқонларимизнинг вакилидир.

Эргаш ака ёшлигиданоқ ўзи туғилиб ўсган Марҳамат районининг Бобохуросон қишлоғида, Свердлов номли колхозда тракторчилик қила бошлади. Кейин беш-олти йил ёнилғи ташувчи машина минди.

Ҳар бир кишининг ҳаётида бурилиш нуқталари бўлади. Эргаш аканинг ҳаётида ҳам ана шундай бурилиш нуқтаси, ана шундай воқеа 1965 йили юз берди. Ўшанда Марказий Фарғона чўлларига энди ҳужум бошланган дамлар эди. Ҳозирги Марҳамат райони ҳам, Сарсонқум массиви ҳам Ленин районига қарарди. Ўша давр одамлари яхши эслашади: ўн нафарга яқин юрагида ўти бор пахта усталари қадимий чўлни ўзлаштириш, биринчи марта бу ерларда пахта етиштириш ташаббуси билан чиққан эдилар. Бу ташаббусни Андижон область партия комитети маъқуллаган эди.

Ютуқлар биринчи йилданоқ кела бошлади. Эргаш Турсунов бошлиқ бригада аъзолари районда биринчи бўлиб уч кун ичида планни бажарган эдилар. Пировардида эса 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 10 центнер ўрнига 14 центнердан чўл пахтаси етиштириб, давлатга илк дафъа 56 тонна Сарсонқум «оқ олтин»ини тортиқ қилган эдилар.

— Ёдимда, гўдак каби авайлаб ўстирардик ҳар бир ниҳолни. Уни қум босиб қолганида йигитлар: «Хафа бўлманг, полвон, бу чўлни барибир енгамиз. Қайта-қайта экиб бўлса ҳам енгамиз» дея далда беришарди.

Дарҳақиқат, Эргаш ака бу ерларнинг «сири»ни билиб олгунча озмунча меҳнат қилдими. Биринчи баҳорда ниҳоллар энди бир қарич бўй чўзган эдики, туни билан увлаб чиққан шамол уни қуритиб кетди. Бригадир ҳеч тушунолмади: шамолга ҳам қуриб қоладими ғўза? Эгатнинг ўртасига чўзилиб ётиб кўрди. Ўзини ғўзани ўрнида тасаввур қилди: қани, нима бўларкин? Шамол ҳали ҳам эсиб турарди. Нималардир юзига игна каби санчила бошлади. Тушунди: қум заралари! Шамол катта тезлик билан учиб келаркан-да, эгатлардаги қумларни кўтариб, гирдикапалак қилиб, куч билан баргларга, шоналарга ураркан. Уларни илматешик қилиб юбораркан. «Бечора!» — кўнглидан ўтказди у бир туп ғўзани меҳр билан силаб. Шундан сўнг қум бўрони бошланиши олдидан эгатларга сув тараб юборадиган бўлди. Сув қумни босиб қолиб, шамолнинг ҳалиги зарарини йўқотди — қўйди.

Эргаш ака чўлда бир неча йил бригадирлик қилди. Кейин яна оилавий ташвиш билан Бобохуросонга қайтиб кетди. Аммо чўлга тушган меҳр — биринчи муҳаббатдай гап экан. У ҳам шундай ўзига тортиб турар, эслаганида юраги жизиллаб кетар эди.

Етмиш иккинчи йилнинг эрта баҳорида у чўлга яна қайтиб келди. Яқиндагина «СССР 50 йиллиги» деб атала бошлаган совхозга келди. Яна бригадирликни қабул қилиб олди. 1971 йили бу ерлардан гектар бошига 8 центнердан пахта териб олинган экан. У 1972 йил охирида ҳосилдорликни 26 центнерга олиб чиқди. Директор Эргаш акани яна бир марта синаб кўрмоқчи бўлди шекилли, келгуси йили уни ҳосилдорлиги 11 центнердан ошмаган бригадага «ташлаб» кўрди. Полвон ака бу синовдан ҳам яхши ўтди. Ҳосилдорликни бир йилда салкам ўттизга чиқарди. Ўтган йили, жуда оғир келган йилда эса 53 центнердан хирмон кўтарди. Бу йил 55 центнерни мўлжаллаб турибди.

— Эсдан чиқмасин ука, ишчиларни ёзиб қўйинг, ишчиларни. Уларсиз бу ютуқларга эришиб бўлармиди? Сувчи Фозилжон Исроиловни, механизаторларимиз Йўлдош Мирзаевни, Акромжон Қурбоновни ёзинг. Ахир ўшалар эмасми бутун ишни қилган? Ё нотўғри айтдимми?

Бригадир соатига қараб қўйди. Кечирим сўрагандай юзланди менга. Сўнг тушунтириб берди: эрта билан совхоз парткомининг секретари Холмамат Абдуқодиров уни идорада учратиб, ёш коммунистлар мактабининг навбатдаги машғулотига таклиф қилган экан.

У партияга 1966 йили шу Сарсонқумда, қайноқ меҳнат қучоғида ўтган. Ҳали-ҳали ёдида: коммунистлар уни ўз сафларига «чертиб-чертиб» олган эдилар. Рост айтиш керак: ўша йиллари чўлнинг биринчи шамолигаёқ дош беролмай, жуфтакни ростлаб қолганлар озмунча бўлмаган. Ўшалардан эмасмикан, деган савол кезарди ҳар кимнинг ўйида. Йўқ, ундай эмаслигини Эргаш ака кейинги йиллари ўз меҳнати билан исбот этди.

У кенг пешонасини кафти билан ушлаганча ўйланиб қолди:

— Партиявийликни қандай тушунасиз, дейсизми? Мен оддий бир деҳқон одамман, ука. Сизга тушунтириб айтиб бера оламанми, йўқми, билмайман... Бу, менимча, ҳамма билан тенг шароитда меҳнат қилган ҳолда бошқалардан бир қадам олдинда юриш, масъулиятни кўпроқ сезиш, ортиқча ғайрат кўрсатиш, дегани бўлса керак. Аввал ўзи ёниб, кейин бошқаларнинг қалбига ўт ташлаш бўлса керак.

У яқинда газетадан кекса бир пахтакорнинг мақоласини ўқиб қолибди. «Пахтакор касби — жуда ориятли касб» дебди ўша одам. Отасига балли! Ҳақиқатан ҳам ўша орият деган нарсанинг бўлгани яхши одамда. Эллик беш бераман дедингми — тўкиб қўй ўша эллик бешни. Ундан ортиб кетса нур устига нур. Эргаш аканинг принципи ана шундай.

Эртасига кечқурун Эргаш ака Турсунов билан совхоздаги комсомол тўйларидан бирида меҳмон бўлиб қолдик. Полвон ака янги костюмини кийиб, кўкрагига Меҳнат Қизил Байроқ орденини, қатор-қатор медалларни тақиб олган эди.

Тўйда хизмат қилаётган хушовоз хонанда бир зумдаёқ ҳаммани ўзига қаратиб олди. У ўзбек халқ қўшиқларини ўзига хос жозиба билан ижро этарди. Қўлидаги тор унинг овозига шундай жўр бўлардики, гўё қўйиб берсанг қўшиғини ҳам ўзи айтиб юборадигандай.

— Артистлар ўзимизданми? — сўраб қолди кимдир.

— Совхоз бадиий ҳаваскорлари-да, танимадингизми?

— Қаранг, қандай талантли йигитлар бор экан қишлоғимизда! Олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ деб шуни айтсалар керак-да!

Эргаш ака Турсунов ҳам хонанданинг қўшиғига маҳлиё бўлганча жимгина ўтирарди.

Космонавтнинг, спортчининг жасорати ярқ этиб кўзга ташланади, олимнинг, ёзувчи ва шоирнинг истеъдоди дарҳол тан олинади. Пахтакор Эргаш ака Турсуновда ҳам балки билим билан, олий маълумот билан сайқал берилса ярқ этиб юзага чиқадиган яна биронбир ноёб истеъдоди бўлгандир. Аммо қақраган чўл бағрида, қум бўронларида биринчи бўлиб пахта етиштириш, бир дона чигитни ерга кўмиб, унинг ниҳолини қумдан, шамолдан, аёздан, жазирамадан сақлаб кўкартириш, қалб меҳридан унга ҳарорат бахш этиш, ниҳоят ҳосилни кўз қорачиғидай асраб-авайлаб, икки қўллаб Ватанга топшириш — бу жасорат эмасми?

Халқимизнинг ор-номуси, ифтихори, қудрати бўлган пахта ҳосилдорлигини беш йил давомида беш баравар ошириш — бу фақат ҳақиқий коммунистга, асл пахтакоргагина насиб этган туғма талант, ноёб истеъдод эмасми?!

Қ. СОБИРОВ,

Андижон область Комсомолобод районидаги «СССР 50 йиллиги» совхози.

БУЮК СОЛНОМА САҲИФАЛАРИ

Шу кунларда В. И. Ленин Марказий музейнинг Тошкент филиалини келиб кўраётганлар орасида пропагандистлар, сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, айниқса, кўп. Улар Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» мактуби 60 йиллигини кенг нишонлашга ҳозирлик кўриб, музейда тўпланган тарихий ҳужжатларни ўрганмоқдалар, маслаҳат олмоқдалар.

Томошабинлар Коммунистик партия билан Совет ҳокимиятининг Ўрта Осиёдаги асосий вазифалари таърифланган, рус халқининг ва Советлар мамлакатидаги бошқа халқларнинг ўлка меҳнаткашларига ҳар томонлама иқтисодий, сиёсий ва маданий ёрдамини ташкил этиш йўлларини белгилаб берган, Совет Шарқидаги социалистик ўзгаришларнинг халқаро аҳамияти таъкидланган шу мактубнинг фотонусхасини зўр мароқ билан кўздан кечирмоқдалар. Ленин мактуби ёнига қўйилган ўнлаб фотосуратлар, газета мақолалари ва бошқа экспонатлар Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, Коммунистик партиянинг миллий сиёсати тантанаси учун курашда ўлка партия ташкилотининг ҳаракат программаси бўлиб қолган шу ғоят муҳим ҳужжатни Туркистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари нақадар завқ-шавқ билан кутиб олганликларини тасвирлайди.

Шу кунларда музейнинг ахборот стендига қўйилган кўргазма асосий стендлар ёнида экскурсоводлар сўзлаб бераётган ҳикояга ажойиб қўшимча бўлмоқда.

РКП(б) Туркистон ўлка ташкилотининг 1920 йил 25 январида Тошкентда бўлиб ўтган конференциясидан В. И. Ленинга юборилган мактубнинг фотонусхаси эътиборни жалб қилади. Делегатлар Ленин ҳужжатининг жуда катта аҳамиятини таъкидлаб бундай деб ёзганлар: «...Азиз ўртоқ, биз сизга тантанали ваъда бериб айтамизки, РКП(б) Марказий Комитетининг ҳамма йўл-йўриқларига аниқ амал қиламиз, унинг ҳамма топшириқларини қатъият билан адо этамиз ва қанчалик қийин бўлмасин, қанчадан-қанча қурбонлар ва куч-ғайратлар талаб қилмасин, Шарқни империализм зулмидан озод қилишдек буюк ишни бажарамиз».

Стендга партиянинг, шахсан Владимир Ильич Лениннинг Туркистон коммунистлари ишларига, Совет Шарқи меҳнатчиларининг янги турмуш йўлидаги курашига зўр эътибор билан қараганликларини кўрсатувчи ҳужжатлар қўйилган. Туркистон ишлари комиссиясини тайинлаш тўғрисида В. И. Ленин имзолаган қарордан олинган фотонусха шу ерда турибди. Бу ерда Марказий Комитетнинг РКП(б)нинг Туркистондаги вазифалари тўғрисидаги қарор лойиҳасига В. И. Ленин қўли билан ёзилган мулоҳазаларга кўзингиз тушади. Унинг остида 1920 йил 13 июнь санаси кўрсатилган. Ўша пайтда ўлкани социалистик негизда қайта қуриш, кенг меҳнаткашлар оммасини хўжалик ва маданий қурилишга жалб этиш соҳасидаги энг муҳим тадбирларни амалга оширишда маҳаллий партия ташкилотларига амалий ёрдам бериш учун Туркистонга партия билан Совет давлатининг кўпгина таниқли арбоблари юборилди. Улар орасида М. В. Фрунзе, Г. К. Орджоникидзе, В. В. Куйбишев, М. И. Калинин, Я. Э. Рудзутак ва бошқалар бор эди.

Музейнинг экспонатлари Ўзбекистон партия ташкилотининг Ленин йўл-йўриқларини, унинг ўлмас васиятларини амалга оширганлигини бирин-кетин ҳикоя қилади. Экспонатлар Лениннинг қолоқ мамлакатлар илғор мамлакатлар пролетариатининг ёрдами билан капиталистик ривожланиш босқичини четлаб, совет тузумига ва муайян ривожланиш босқичлари орқали коммунизмга ўтишлари мумкин, деган сўзлари ҳақлигини яққол тасдиқловчи бунёдкорлик ишларининг жозибадор манзарасини гавдалантириб беради.

Музей кўргазмасига қўйилган ҳужжатлар революция йўлбошчисининг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» деган мактубида ифода этилган йўл-йўриқларини Ўзбекистон партия ташкилоти амалга оширганлигини яққол тасвирлайди. Ўзбекистон ССРга Халқлар Дўстлиги орденини топшириш вақтида ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтганидек, республиканинг ҳамма муваффақиятлари, ҳозирги куни ва келажаги Ўзбекистон партия ташкилотининг ғоявий-сиёсий ва ташкилотчилик фаолияти билан чамбарчас боғланган.

(ЎзТАГ).

Самарқанддаги «Кинап» заводи коллективи «Олимпиада-80» ташкилий комитети буюртмасига мувофиқ 30 хил турли буюм ва аппаратларни ишлаб чиқармоқда. Маҳсулотларнинг кўпчилик турларига давлат Сифат белгиси қўйилган.

Суратда: йиғув цехининг монтажчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Л. Амбарцумян. У смена топшириқларини ошириб бажариш билан бирга буюмларнинг сифатли тайёрланиши учун ҳам жон куйдирмоқда.

Р. Ғафуров фотоси, (ЎзТАГ).

М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ МОЛДАВИЯДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев 30 сентябрдан 3 октябргача Молдавияда бўлди.

Республика Компартияси Марказий Комитетида партия-хўжалик активи билан суҳбат бўлиб ўтди. М. С. Горбачев ана шу суҳбат вақтида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Молдавия ССР коммунистларига, барча меҳнаткашларига табригини ҳамда республикани иқтисодий ва социал ривожлантириш планларини муваффақиятли бажаришни истаб билдирган тилакларини топширди. Суҳбат чоғида беш йилликнинг тўртинчи йили ва умуман беш йиллик топшириқларини бажариш, хўжаликлараро кооперация ва агросаноат интеграцияси негизида ташкил қилинган қишлоқ хўжалик комплекслари ва бирлашмаларининг иш самарадорлигини янада ошириш йўллари ва воситалари кўриб чиқилди.

М. С. Горбачев республиканинг бир қанча районларида бўлиб, агросаноат корхоналарига ва бирлашмаларга, колхозларга, совхоз-заводларга борди, партия ва совет ходимлари, мутахассислар, ишчилар ва колхозчилар билан учрашди.

М. С. Горбачев 3 октябрь куни Москвага жўнаб кетди.

(ТАСС).

ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК

ПАРТИЯ ЎҚУВИ СИСТЕМАСИДА ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНИШИ ОЛДИДАН

Республикада партия ўқуви системасида ўқув йили бошланишига тайёргарлик кенгайиб бормоқда. Коммунистлар ва партиясиз активлардан 860 мингдан кўпроқ киши бошланғич сиёсий мактаблар, марксизм-ленинизм асослари мактаблари, назарий семинарлар, партия-хўжалик активи мактаблари, марксизм-ленинизм университетларининг тингловчилари бўлишди. Пропагандистларнинг составни тасдиқланди. Сиёсий мактаблар ва семинарларга бошчилик қилиш вазифаси 86 минг нафар актив зиммасига юкланди. Уларнинг кўпчилиги олий маълумотли ва пропаганда иши тажрибасига эга бўлган кишилардир.

Янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш планига мувофиқ Тошкентда пропагандистларнинг доимо ишлаб турадиган шаҳар ва район семинарлари раҳбарларининг икки ҳафталик курсларида машғулотлар ўтказилди. Бу курсларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкил қилган. Марксча-ленинча назариянинг, КПСС ички ва ташқи сиёсатининг актуал проблемалари юзасидан, пропаганда ишининг методикаси юзасидан лекциялар ўқилди. Машғулотларда пропагандистларнинг партия XXV съезди қарорларидан, ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС идеология ишининг актуал масалалари» тўғрисидаги китобидан, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қароридан, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг планлаштиришни ва хўжалик механизмини такомиллаштиришни яхшилаш тўғрисидаги қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларига катта эътибор берилди.

Курсларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари, етакчи олимлар, шаҳардаги олий ўқув юртларининг ўқитувчилари лекция ўқидилар.

Тингловчилар республика пойтахтининг Фрунзе, Октябрь ва Киров районлари район партия комитетлари ҳузурида ташкил қилинган пропагандистлар доимий семинарларининг иш тажрибаси билан танишдилар, республиканинг фан ва маданият арбоблари билан учрашдилар.

(ЎзТАГ).

РЕВОЛЮЦИЯ ҚАҲРАМОНИГА ҲАЙКАЛ

Оққўрғон районидаги революциянинг тилларда достон бўлган қаҳрамони В. Д. Вотинцев номли колхознинг марказида 3 октябрь куни ўн тўрт Туркистон комиссарларидан бири, Туркистон Марказий Ижроия Комитетининг Раиси В. Д. Вотинцев ҳайкали очилди. Москвалик ҳайкалтарош Д. Рябичев мармар постаментда ўрнатилган қарийб 4 метр келадиган ҳайкалнинг авторидир. Д. Рябичев туркистонлик комиссарларнинг Тошкентда ўрнатилган машҳур монументини яратишда қатнашган эди.

Бўлиб ўтган тантанали митингда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов ва бошқалар сўзга чиқиб, совет кишиларининг улуғ Ленин васиятларига, Октябрь ғояларига чексиз садоқати тўғрисида, меҳнаткашларнинг КПСС XXV съезди қарорларини шараф билан бажаришга астойдил интилаётганликлари ҳақида гапирдилар. (ЎзТАГ).

ҲОЗИРГИ ЗАМОН ФИЗИКАСИ ПРОБЛЕМАЛАРИГА ДОИР

3 октябрь куни Тошкентда СССР Фанлар академияси «Когерент ва ночизиқий оптика» проблема илмий кенгашининг сайёр сессияси очилди. Бу сессияда ҳозирги замон физикасининг лазер нурланиши баъзи хоссалари ва хусусиятлари билан боғлиқ актуал проблемалар муҳокама қилинмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, СССР Фанлар академиясининг П. Н. Лебедев номли Физика институти, М. В. Ломоносов номли Москва давлат университетининг актив кўмаги билан уюштирилган ана шу мўътабар учрашувда мамлакатнинг кўпгина тадқиқот марказларидан келган таниқли олимлар иштирок этмоқдалар.

Илмий кенгаш раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ф. В. Бункин сайёр сессияни очди. У квант электроникаси проблемалари юзасидан олиб борилаётган тадқиқотларнинг, жумладан бугунги кунда фан ва техника революциясининг таъсирчан ва қудратли қуроли бўлиб қолган лазерлар ҳақидаги фаннинг назарий ва амалий аҳамияти тинимсиз ўсиб бораётганлигини уқтириб ўтди. Ўзбекистон тадқиқотчилари ҳам билимнинг шу соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар. Бу эса илмий сессияни ўтказиш жойини кўп жиҳатдан белгилаб берди.

Сессиянинг уч кунлик программасида тадқиқот тажрибаларини кенг кўламда баҳам кўриш, мамлакатдаги турли илмий муассасалар намояндаларининг докладлари ва ахборотларини муҳокама қилиш, ҳозирги замон физикасини ривожлантиришнинг энг муҳим йўналишларидан бирида илмий изланишлар сифати ва самарадорлигини янада ошириш йўллари ишлаб чиқилади.

(ЎзТАГ).

Хатга эътибор—элга эътибор

ИДОРАГА ШИКОЯТ ТУШДИ...

Ҳар куни партия ва совет ташкилотларига ҳамда идораларга меҳнаткашлардан хат ва аризалар келади. Уларда меҳнаткашлар ўз қувонч ва ташвишларини баён қиладилар. Кўп қиррали турмушимизда рўй бераётган ўзгаришлар ва баъзан учраб турадиган нуқсонлар ҳақида ёзадилар. Партия ва ҳукуматимиз совет кишиларининг хатлари, таклиф ва истаклари, фикр-мулоҳазалари, талаб ва эҳтиёжларига ҳамиша сезгирлик билан қулоқ солишни уқтирмоқда. Республикамизда партия ташкилотлари раҳбарлигида гражданларнинг кундалик талабларини қондириш, уларнинг ариза ва шикоятларини ўз вақтида кўриб чиқиш борасида қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

Кейинги йилларда марказий ва маҳаллий ташкилотларга меҳнаткашлардан тушаётган хатларнинг мазмуни тубдан ўзгарди. Уларда умумдавлат аҳамиятига эга бўлган масалалар кўтарилмоқда. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, иш сифатини яхшилаш, мавжуд нуқсонларни зудлик билан бартараф этишга қаратилган муҳим таклиф ва мулоҳазалар билдирилмоқда.

Меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлашни янада такомиллаштириш тўғрисидаги партия ва ҳукуматимиз қарорларини амалга ошира бориб, қатор министрликлар ва идоралар, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш ва уларни қабул қилиш соҳасида маълум ютуқларга эришмоқдалар. Хатларнинг мазмунига алоҳида эътибор берилмоқда, гражданларнинг қайта-қайта мурожаат этишларининг сабаблари ўрганилмоқда.

Республика прокуратураси гражданларни қабул қилиш ва уларнинг хатлари билан ишлашни яхшилаш соҳасида қатор чораларни амалга оширди. Гражданлар ариза ва шикоятларини ҳал этиш тартиби ва муддатига амал қилиш сезиларли даражада яхшиланди. Гражданлар ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи қонунларнинг бузилиш ҳолларига жиддий муносабатда бўлинмоқда. Мунтазам йўл қўйилаётган камчиликлар партия ва совет органларига маълум қилинмоқда. Ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш тартиби тўғрисидаги қонунчиликни тушунтиришга катта эътибор бериляпти.

Шу билан бирга, текширишлар шуни кўрсатмоқдаки, баъзи министрликлар, идоралар ва маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари ишида гражданларнинг хатлари билан ишлаш ва уларни қабул қилишни уюштириш соҳасида жиддий камчиликлар мавжуд. Баъзан эътиборсизлик, лоқайдлик, бюрократизм, сансалорлик ҳолларига йўл қўйилмоқда.

Корхона ва муассасаларда гражданларни қабул қилиш, уларнинг шикоятларини ҳал этиш кўнгилдагидек ташкил қилинмаган. Айниқса, бу муҳим ҳаётий масалалар министрликларнинг коллегия мажлисларида жуда кам кўрилмоқда. Кўрилган тақдирда ҳам унга юзаки муносабатда бўлинмоқда. Кўпчилик ҳолларда бу масалалар бўйича қабул қилинаётган қарорлар конкрет эмас ва уларнинг ижроси текширилмаётир. Гражданларнинг қонуний ҳуқуқларини бузаётган мансабдор шахслар жавобгарликка тортилмаётирлар.

Яқинда республика прокуратураси шу масала юзасидан Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги ва унинг ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳамда баъзи область бошқармалари фаолиятини текширди. Фактлар шуни кўрсатдики, кўпгина шикоят ва аризалар ҳатто ҳисобга олинмайди. Улар юзасидан кўпинча текшириш ҳам ўтказилмайди. Аризачиларга жавоб хати берилмайди. Чунончи, Тошкент область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасида ўтган йили 21 та ариза ҳисобга олинган. Текшириш вақтида шикоят хатлари бу рақамдан икки баравардан зиёд кўп тушганлиги аниқланди.

Бухоро область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига ўтган йили тушган 30 шикоятдан 12 тасигина ҳисобга олинган. Хат, ариза ва шикоятларнинг маълум қисми узоқ муддатларда ҳал этилган. Министрлик аппаратининг ўзида ҳам хат ва шикоятларни ҳал этишда сансалорлик ҳоллари мавжуд. Гражданин Ермаковнинг оддийгина хатига тўрт ойдан сўнг жавоб ёзилган. Самарқанд шаҳар меҳнаткашларининг янги уй-жой массивида пойафзал ремонти устахонаси ташкил этиш тўғрисидаги хатига ҳам худди шундай муддатда жавоб қайтарилган.

Маиший хизмат соҳасидаги ходимларнинг гражданларга қўпол муносабатда бўлаётганликлари тўғрисида тушаётган шикоятлар анчагина. Қоидага кўра бундай шикоятлар юзасидан текширишлар ўтказилганда фактлар тасдиқланади-ю, лекин айбдор шахсларга тегишли чора кўрилмайди. Баъзи хатларда маиший хизмат ходимлари меҳнаткашларни алдаётганликлари тўғрисида куюниб ёзилган. Лекин юлғич ходимлар жазоланмайдилар. Масалан, Бухоро область «Зангори экран» бирлашмасига граждан А. Авезовдан шикоят хати тушди. Бирлашма устаси И. Комилов магнитофонни тузатиш учун 30 сўм олиб, 9 сўм олганлиги тўғрисида квитанция ёзиб берган. Текширишда фактлар тасдиқланган. Лекин текшириш материаллари тегишли органларга юборилмаган. Устаси паранг И. Комилов эса ўша вазифада бемалол ишлаб юрибди.

Министрлик СССР Олий Совети Президиумининг 1968 йил 12 апрелдаги Фармонининг 13-моддасини бузиб, ўз қарамоғидаги корхоналар устидан назоратни кучайтирмаганлиги, уларнинг раҳбарлари масъулиятини ошириш бўйича барча зарур чораларни кўрмаганлиги ҳам маълум даражада бунга сабаб бўлмоқда.

Қорақалпоғистон АССР Савдо министрлиги системасида бюрократик иш услуби вужудга келган. Баъзан шикоятларга ҳақиқатга тўғри келмайдиган жавоблар берилади. Арз қилувчиларнинг шикоятлари жиддий бўлишидан қатъи назар, уларни бемалол лақиллатмоқдалар. Мисолларга мурожаат қилайлик:

Шу йил январь ойининг охирида Хўжайли шаҳар савдо бошқармасига район партия комитетидан граждан Ниданова хати юборилди. Унда гастрономда совет савдоси қоидалари бузилаётганлиги тўғрисида аниқ мисоллар келтирилган. Шикоятчига ва райкомга фактлар тасдиқланганлиги, магазин мудири ва сотувчиларга интизомий чора кўрилганлиги тўғрисида жавоб хати йўлланган. Лекин, бу масала бўйича буйруқ чиқарилмаган.

Шу йилнинг февраль ойида ушбу савдо бошқармаси раҳбари граждан Утепбоевга унинг хатида кўрсатилган фактлар 53-магазинда учраб туриши ва магазин мудири Қурбонниёзов қаттиқ жазоланганлигини маълум қилган. Бу ҳақда ҳам буйруқ чиқарилмаган.

Баъзи ижроия комитетларда ҳам шикоятларни ҳал этишга, тушаётган сигналларни текширишга юзаки муносабатда бўлинмоқда. Бунга Гулистон шаҳар Совети ижроия комитетининг ариза ва шикоятлар билан ишлаш тажрибаси мисол бўла олади.

Ўтган йил август ойида ижрокомга граждан А. Сулаймоновдан шикоят тушди. Унда граждан Максимова давлат квартирасига ҳамда ўз шахсий уйига эгалиги маълум қилинган. Икки ойдан сўнг ижрокомдан шикоятчига Максимова квартирада ордер бўйича яшашини ва квартира ҳақидан қарзи йўқлиги тўғрисида жавоб ёзишган.

Ўқув юртларининг айрим ходимлари хўжалик-молиявий фаолиятни тартибга солиб турувчи қонун-қоидаларни бузаётганликлари тўғрисида республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига бир қатор хат ва шикоятлар тушмоқда. Бу сигналлар жиддийлигига қарамасдан министрликнинг айрим бўлимлари бошлиқлари уларни текшириб кўришга етарли эътибор бермадилар. Баъзи ҳолларда текширишлар юзаки, малакасиз ўтказилди. Кўпинча бу иш манфаатдор шахсларга топширилди. Бу эса қонун-қоидаларни бузган шахсларни аниқлашга ҳалақит берди.

Хатлар, ариза ва шикоятлар билан ишлаш соҳасида камчиликлар бошқа министрликлар, идоралар, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, корхона ва муассасаларнинг фаолиятида ҳам учраб турибди. Ҳозирги кунгача баъзи министрликларда тушаётган шикоятларни ҳар томонлама ўрганишга эътибор берилмаётир. Гражданлар баъзи масалалар юзасидан қайта-қайта мурожаат қилаётганликларининг сабаблари ўрганилмаётир.

Тажриба шуни кўрсатадики, у кўпгина асосли аризалар гражданларнинг меҳнат ҳуқуқларининг камситилиши билан боғлиқ. Касаба союз ташкилотлари қонунчиликни бузиш ҳолларига йўл қўйилаётганига яхши эътибор бермайдилар. Улар кўпинча маъмурият ташаббуси билан ишчи ва хизматчиларнинг ишдан асоссиз равишда бўшатилиб юборилишларига розилик берадилар.

Кейинги уч йил мобайнида фақат судлар ёрдамида 1300 киши ўз иш жойларига қайта тикланди ва уларга мажбуран прогул қилганликлари учун 300 минг сўмга яқин пул тўланди. Гражданларнинг ҳуқуқларини камситувчи қонунсиз буйруқларга прокурорлар томонидан билдирилган норозиликлар сони ундан ҳам ошади.

Меҳнаткашлар хатлари билан ленинча усулда ишлаш, уларнинг ариза ва шикоятларини ўз вақтида кўриб чиқиш ва ҳал этиш — партия ва ҳукуматимиз талаби. Шунинг учун барча министрликлар ва идоралар, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, хўжалик раҳбарлари йўл қўйилган нуқсонлардан жиддий хулоса чиқариб, гражданларни қабул қилиш, уларнинг ариза ва шикоятларида кўтарилган масалаларни ҳал этиш ишини намунали йўлга қўйишлари лозим.

В. МАННОНОВ,

Ўзбекистон ССР прокуратураси умумий назорат бўлими бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган юрист.

7 октябрь—Германия Демократик Республикасининг 30 йиллиги куни

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ

ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

3 октябрь куни Москвада, Союзлар уйининг Колонна залида пойтахт меҳнаткашлари вакилларининг Германия Демократик Республикаси ташкил этилганлигининг 30 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов, бошқа расмий кишилар бор эди.

ГДР билан дўстлик совет жамияти марказий правлениесининг раиси, СССР давлат комитетининг раиси С. Г. Лапин ўз докладида бундай деди: ГДР ГБСП раҳбарлигида немис ишчилар ҳаракатининг энг яхши революцион анъаналарини ўзида мужассамлаштириб, у барча амалий ишларда пролетар интернационализми принципларига доимо амал қилди. ГДР марксизм-ленинизм назариясини, Совет Иттифоқи ва бошқа қардош мамлакатлар тажрибасини қўлланиб, ривожланган социалистик жамиятни муваффақиятли равишда барпо этмоқда.

Йиғилишда ГДРнинг СССРдаги элчиси Г. Отт нутқ сўзлади. У бундай деди: Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг визити ҳақидаги хабарни биз меҳнаткашлари баланд руҳ билан, қувонч ва фахрланиш ҳислари билан кутиб олдилар. Биз ГДР коммунистлари ва барча меҳнаткашлари, деди элчи, шу нарсага аминмизки, бу визит бизнинг қардош мамлакатларимиз иттифоқини янада мустаҳкамлашда ва чуқурлаштиришда муҳим қудратли омил бўлади. ГДР халқи Ленин партияси ва мамлакатнинг атоқли вакили, совет арбоби ўртоқ Л. И. Брежневга муносиб иззат-ҳурмат ва эҳтиром кўрсатади. Л. И. Брежневнинг номи бутун дунёда тинчлик ҳамкорлик сиёсатига содиқ ва хавфсизлик учун кураш билан чамбарчас боғланган-дир.

Г. Отт қуйидагиларни таъкидлади: тинчлик ва тинч ҳамкорлик сиёсатига содиқ бўлган ГДР Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик давлатлар билан бир қаторда туриб, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун қатъий кураш олиб бормоқда. Шу боисдан ҳам ГДР СҚЧ-2 шартномасини қуролланиш пойгасини тийиш йўлидаги ғоят муҳим палла деб, халқаро кескинликни юмшатиш йўлидаги муҳим қадам, деб баҳолайди. Элчи ГДР коммунистлари ва барча меҳнаткашлари Совет Иттифоқи билан дўстликни бундан буён ҳам кўз қорачиғидек сақлайдилар, деб таъкидлади. (ТАСС).

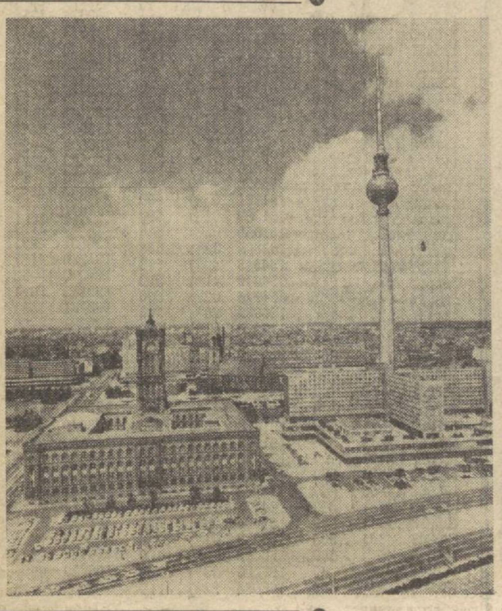

ГДРНИНГ 30 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

ГДР тузилганининг 30 йиллигига бағишлаб Москвада ўтказилган илмий сессия ўз ишини тугатди. Сессия ишида СССР Фанлар академияси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари, шунингдек ГДР олимлари делегацияси қатнашди. Икки қардош мамлакатнинг жаҳон социалистик системаси тараққиётининг муҳим омили сифатидаги ҳамкорлиги, ГБСП фаолиятида марксизм-ленинизм ва КПСС тажрибасини ижодий қўллаш, ГДРнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаш масалалари кўриб чиқилди. Маркс ва Энгельс асарлари тўплами 100 томлигини нашр этиш борасида биргалашиб олиб борилаётган ишлар муҳокама қилинди. Сессияда академик А. М. Румянцев, ГДР Фанлар академиясининг вице-президенти академик В. Кальвайт ва бошқалар доклад қилдилар.

(ТАСС).

Германия Демократик Республикаси халқи ажойиб сана бўсағасида турибди.

Суратда: ГДР пойтахтининг бугунги кўриниши.

АДН—ТАСС фотоси.

ДАВР КЎЗГУСИДА

1949 йил Берлиндаги ўша тўлқинлантирувчи октябрь кунларидан буён орадан ўттиз йил ўтди. Бу ердаги воқеаларнинг ривожини бутун дунё кузатиб турди. Эльба ва Одер соҳилларида Германиянинг тарихида биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати дунёга келди.

...7 октябрь. Немис халқ кенгашининг 330 аъзоси Берлиндаги сессияда муваққат халқ палатаси тузиш тўғрисидаги қонунни бир овоздан қабул қилади. АДН агентлиги ана шу тарихий воқеа тўғрисида қуйидагиларни хабар қилди: «1949 йил 7 октябрь — янги демократик ва эркин Германия туғилган кун, янги ривожланиш марраси бўлиб у изчиллик билан охирига етказилган тақдирда немис халқига фаровонлик ва мустаҳкам тинчликни таъминлайди».

...10 октябрь. Германиядаги совет ҳарбий маъмуриятининг бош қўмондони армия генерали В. И. Чуйков Совет ҳукуматининг топшириғига биноан бошқаришнинг барча функцияларини Германия Демократик Республикаси органларига топширади. Ана шу тантанали маросим Карлсхорстда, фашистлар Германияси тўла ва сўзсиз таслим бўлганлиги тўғрисида 1945 йил 8 майда акт имзоланган ўша Карлсхорстда ўтказилди.

...11 октябрь. Юз минглаб кишилар Берлин кўчаларига чиқадилар. ГДР президенти Вильгельм Пик Август Бебель номли майдонда гуллар билан безатилган минбардан туриб намойишчиларни табриклайди. Эркин немис ёшлари союзининг биринчи секретари Эрих Хонеккер тараққийпарвар ёшлар номидан президентга тинчлик учун, ГДРнинг тараққиёти ва равнақи учун курашамиз, деб қасамёд қилади.

ГБСП раҳбарлигидаги меҳнаткашларнинг бақувват социалистик давлатни барпо этиш ва унинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаш сари йўли осон бўлмади. ГФРнинг ҳукмрон доиралари немислар диёрида ишчи-деҳқон республикасининг мавжудлигидан иборат реал воқеликни эътироф этганларига қадар Рейндан кўп сувлар оқиб ўтди. Бонндагилар ГДРни узоқ йиллар мобайнида «зона», «бир қисм», «феномен» деган иборалар билангина атаб келишди. Немис буржуа тарихчиларидан бирининг сўзларига кўра Бонида ёш республикага «иккинчи жаҳон урушидаги ҳалокатдан кейин Германия ривожидаги ўткинчи бир эпизод» деб қарадилар. Христиан демократик иттифоқнинг Я. Кайзер типидаги арбоблари «коммунизмга қарши сиёсий ва маънавий юришга» даъват қилдилар. ГДР ана шу юришнинг биринчи қурбони бўлиши керак эди. Улар даъват қилибгина қолмай, ҳаракат ҳам қилдилар. Халқаро реакция ёш республикага қарши шиддатли иқтисодий уруш ёрдамида унинг оёққа мустаҳкам туриб олишига халақит қилишга уринди. Иш шу билан чекланиб қолмади. 1953 йилда Американинг махсус маҳкамалари билан биргаликда иш кўрган ГФРнинг реакцион доиралари ГДРда контрреволюцион исён уюштиришга уриниб кўрдилар.

Мана шуларнинг ҳаммасига қарамай Эльба ва Одер соҳилларидаги янги давлат илгари жаҳонда биринчи социалистик давлатга нисбатан ташқи вазият бениҳоя қулай бўлган шароитларда шаклланиб ривожлана борди. Советлар мамлакати халқаро ишчилар синфининг интернационал мадади билан кучли эди. ГДР эса ана шу мададгагина эмас, шу билан бирга Совет Иттифоқининг, бошқа социалистик давлатларнинг ёрдамига ҳам таяна олар эди. Мана шу вақтга келиб социалистик давлатлар жаҳон майдонига чиқиб олишган эди. Дўстлар ва маслакдошларнинг амалий мадади ГДРда иқтисодий қамални чиппакка чиқаришда, тан олмаслик деворини емиришда, халқаро ҳамжамиятда ўзининг ҳаққоний ўрнини эгаллашда ёрдам берди.

Ҳозирги вақтда ГДР социалистик индустрияни барпо эта бошлаган маррани тасаввур қилиш ҳам қийин. Унинг бутун металлургияси ўша пайтда эскириб қолган тўртта домна печи бўлган биргина заводдан иборат эди. Ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларида ҳам аҳвол тахминан шундай эди, кўпчилик замонавий саноат тармоқлари эса умуман йўқ эди. Эндиликда республикада замонавий йирик металлургия вужудга келтирилган. 1973 йилда Фрейталдаги заводда биринчи плазма печи ишга туширилганлиги илм-фан соҳасида чинакам шов-шувга сабаб бўлган эди, тўрт йилдан кейин эса бу ерда иккинчи ана шундай печь ишга туширилди. Немис ва совет конструкторлари ана шу печларни яратиш устида коллектив меҳнат қилдилар. Мамлакатнинг энергетика базаси атом электростанциялари қуриш ҳисобига кенгайтирилмоқда. «Карл цейс йена» халқ корхонасининг ғоят аниқ оптикасини — кўзойнак ва катта қилиб кўрсатадиган шишалардан тортиб электрон ёрдамида бошқариладиган нодир астрономик телескопларгача юздан кўпроқ мамлакат харид қилмоқда. «Союз-22» совет космик кемасининг экипажи биринчи марта синаб кўрган машҳур МКФ-6 камерасини ҳам Цейс усталари яратишган эди.

Ишчилар, инженерлар, олимларнинг ана шу ва бошқа ютуқларини хулоса қилиб айтганда ГДР жаҳондаги саноати ривожланган биринчи ўнта мамлакат қаторига кирди. ГДРнинг экономикаси Совет Иттифоқи, бошқа социалистик давлатларнинг миллий экономикалари билан тобора чамбарчас боғланмоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида ҳамкорлик қилиш ГДРнинг мураккаб хўжалик проблемаларини муваффақиятли суратда ҳал этишга ёрдам беради.

Қишлоқни социалистик изга ўтказишда ҳам кўп ишлар амалга оширилди. Халқ имениялари ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативлари қишлоқдаги йирик социалистик корхоналарга айланди, республикани озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан таъминлашнинг мустаҳкам замини бўлиб қолди.

«Бизнинг фақат битта мақсадимиз бўлиб, партиянинг бутун сиёсати ана шу мақсад билан суғорилгандир, — деб таъкидлайди ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари Эрих Хонеккер. — Бу мақсад кишиларнинг фаровонлиги, халқнинг бахт-саодати учун, ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг манфаатлари йўлида ҳамма ишни қилишдан иборат социализмнинг моҳияти мана шунда. Биз шунинг учун меҳнат қилмоқдамиз, шу йўлда курашмоқдамиз».

Партия экономика самарадорлигини оширишга таяниб меҳнаткашлар фаровонлигини юксалтиришдан иборат катта программани амалга оширмоқда. Социалистик жамиятнинг умумий ютуқлари шу жамият ҳар бир аъзосининг ҳаётида баайни ўз ифодасини топгандек. Чунончи, 1971 йилдан то 1978 йилгача бўлган даврда бир миллиондан кўпроқ квартира қурилди ёки янгиланди. 3,2 миллиондан кўпроқ киши, яъни республика аҳолисининг 19 процентдан ортиғи шу вақт ичида янги уй-жой олди.

Республика меҳнаткашлари учун бутун мамлакат катта осойишта уй бўлиб қолди. Яқинда Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Президенти Ромеш Чандра Берлин аҳолисига—ГДР пойтахтига «Тинчлик шаҳри» деган фахрий унвон берилганлиги тўғрисидаги ёрлиқни топширди. Шу тариқа ГДР ҳозирги дунёда ўйнаётган роль халқаро кўламда эътироф этилганлиги изҳор қилинди.

Марказий Европада янги давлат вужудга келаётган пайтда унинг раҳбарлари немислар диёридан ҳеч қачон уруш бошланмаслиги учун имкони бўлган ҳамма ишни қилиш мажбуриятини зиммаларига олишган эди. Тинчлик сиёсати республиканинг асосий қонунида мустаҳкам ифодасини топди.

Ҳозирги пайтда халқаро ҳамжамият бу мамлакат ер юзида ва аввало Европа қитъасида мустаҳкам тинчлик қурилишига қўшаётган салмоқли ҳиссага муносиб баҳо бера олади.

ГДРнинг 30 йиллиги — бутун социалистик ҳамдўстлик учун шонли воқеадир. Республика меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет, партия-ҳукумат делегациясини, бошқа қардош мамлакатларнинг делегацияларини қувонч билан кутмоқдалар. Германия Демократик Республикаси ўзининг шонли юбилейини энг яқин дўстлари даврасида нишонлайди.

И. ТРОФИМОВА.
(ТАСС).

«СОЦИАЛИЗМ ЙЎЛИДАН»

А. Навоий номидаги Ўзбек давлат кутубхонасида ГДР ташкил этилганлигининг 30 йиллигига бағишлаб «Социализм йўлидан» деб аталган виставка очилди. Бу ерда ана шу социалистик мамлакатда янги ҳаёт барпо этиш тўғрисида ҳикоя қилувчи китоблар, альбомлар, газеталар бор.

ГДР ва Совет Иттифоқи, жумладан Ўзбекистон халқларининг дўстлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи китоблар стендларга қўйилган. Журналист, тарихчи Христ Рихарднинг «100 кун ичида Ер юзининг ярми босиб ўтилди» китобида ана шу дўстлик тасвирланган. Китобнинг кўпгина саҳифалари Ўзбекистон билан танишувга— Тошкент, Самарқанд ва Бухорога, республиканинг пахтазорларига бағишланган.

«СССР халқларининг адабиёти» тўпламида Ҳамза, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Ғафур Ғулом асарлари, Ўзбекистоннинг ҳозирги замон шоирлари ва ёзувчилари ҳақидаги маълумотлар бор. «Россия ва ГДР шоирлари ҳамда ёзувчилари уруш тўғрисида» деган тўпламда эса биринчи марта Ҳамид Олимжоннинг шеъри эълон қилинди.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ АГРЕГАТЛАР

Уруғлик пахтани терувчи машиналардан унумли фойдаланайлик

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1979 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлик кўриш тўғрисидаги қарорига жавобан бу йил етиштирилган «оқ олтин»нинг 4 миллион тоннасини «зангори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олиш белгиланган.

Шунга кўра бу йилги мавсумда пахтазорларимизда 34 мингга яқин пахта териш машинаси иштирок этади. Шундан 800 дан ортиғи уруғлик пахтани терувчи махсус машиналардир. Хўш, бундай машиналардан фойдаланишда нималарга эътибор бериш лозим!

Республикамизда 666 минг тонна уруғлик пахта етказилиб, мавжуд машиналар ёрдамида уни териб олиш имконияти бўлмаганлиги туфайли бу пахта асосан қўлда терилади.

Маълумки, терилган пахта машина вентилятори орқали ўтиб, бункерга тушади. Натижада, чигит вентилятор паррақларига урилиб, бир қисми шикастланади. Бундай машиналарда терилган пахта чигитлари экишга яроқсиз бўлмоқда.

Шунинг учун ҳам кейинги йилларда САИМЭ олимлари ГСКБ конструкторлари билан ҳамкорликда уруғлик пахтани терадиган ХВА-1,2 (60 сантиметр қатор оралиғи учун), ХВБ-1,8 (90 сантиметр қатор оралиғи учун) маркали махсус машиналар яратдилар.

Уруғлик пахтани терувчи бундай машиналарда вентилятор ҳавони ўзидан ҳайдаш ҳисобига пахтани бункерга етказиб беради ва пахта вентилятор орқали ўтмайди, натижада чигит шикастланмайди.

Одатда ғўзанинг пастки шохларидаги очилган пахталар юқори сифатли бўлади, шунинг учун уруғлик чигит улардан олинади. Шуни ҳисобга олиб, уруғлик пахтани териш машиналарида қабул қилиш камералари икки қаватга ажратилган, бир қаватига ғўзанинг пастки қисмидаги пахта қабул қилинса, иккинчисига ғўзанинг юқори қисмидаги пахта қабул қилинади. Натижада терилган пахталар алоҳида бункер бўлимларига тушади.

Бу машиналар ўтган йилдан бошлаб республикамизнинг Самарқанд область Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхозида, Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхозда, Сирдарё областининг «Боёвут» совхозида, Тошкент областининг Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида, Андижон областининг Калинин номли ва «Ленинград» колхозларида, Наманган областининг «Қизилравот» совхозида синаб кўрилди ва яхши натижа берди.

Бу машиналардан тўғри фойдаланиш учун қуйидагиларга эътибор бериш лозим:

Биринчидан — қабул қилиш камерасидаги уруғлик ва техник пахтани ажратиб турувчи заслонкани тўғри ўрнатиш керак. Хўжалик агрономи ғўзанинг ривожига қараб уруғлик пахтанинг ғўза тупида жойлашиш сатҳини аниқлаб беради.

Масалан, уруғлик пахтанинг ғўза тупида жойланиш ўртача бўйи 28 сантиметр бўлса, шу баландлик аппарат панели устидан юқорига қараб ўлчанади ва заслонканинг пастки қирраси шу баландликка келтирилади ва заслонка шу ҳолатда маҳкамланиб қўйилади.

Иккинчидан — вентиляторнинг бир меъёрда айланиб туришини таъминлаб туриш мақсадида ременларнинг прогиби 30 миллиметрдан ортиқ бўлмаслиги керак.

Учинчидан — ҳаво ҳайдовчи трубопроводлар бир-бирига жипс уланган бўлсин. Шу мақсадда трубаларнинг уланган жойларини резинкали материаллар билан қаттиқ маҳкамлаб қўйиш лозим.

Тўртинчидан — дефолиациядан кейин ғўзанинг барги энг камида 80 процент тўкилган ҳамда 70—75 процент пахта очилган бўлиши шарт.

Бешинчидан — уруғнинг юқори сифатли бўлиши учун ана шу машиналарда терилган пахта чигитидан камида 30—45 кун ичида ажратилиши лозим.

Олтинчидан — ишни группа усулида ташкил қилиш керак. Бу эс машиналардан фойдаланишни яхши ташкил қилишга, техник қаровини ўз вақтида ўтказиш ҳамда уруғлик ва техник пахтани алоҳида-алоҳида ташишга имконият беради. Акс ҳолда трубопроводларда ҳавонинг тезлиги камайиб кетади ва улар тиқилиб қолади.

Бундан ташқари, трубопроводларнинг бункерга уланиши ҳамда камерадаги ҳаво дефлекторини тўғри ўрнатилишига ҳам алоҳида эътибор бериш керак.

Ҳозирги кунларда республикамизда уруғлик пахтани машинада териш ҳам бошлаб юборилди. Бу соҳада ўтган йилги тажрибаларга таяниб Самарқанд областининг Пахтачи ва Нарпай районларида, Тошкент областининг Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида иш яхши ташкил қилинмоқда.

Ўтган йили 4,5 минг тонна уруғлик пахтани машиналарда териб олган Самарқанд областида бундай пахтани машиналарда теришга тайёргарлик ишлари яхши ташкил қилинди. Область партия ва совет ташкилотлари уруғлик пахтани машинада териб олишга катта эътибор бермоқда. Жумладан, область ва район миқёсида шунга бағишланган семинарлар ўтказилди. Ҳар бир агрегат устидан контрол ўрнатилди ҳамда механик-ҳайдовчилар ўқитилди.

Бошқа областларда ҳам уруғлик пахтани машинада теришга тайёргарлик ишлари намунали олиб борилди. Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик министрлигининг тавсияси асосида машиналар уруғчилик хўжаликларига бириктилди.

Лекин республикамизнинг айрим районларида бундай машиналарни уруғчилик хўжаликларига бериш ўрнига, тўғри келган хўжаликларга тарқатиб юбориш ҳоллари ҳам учрамоқдаки, бу ғоят ачинарлидир.

Бундан ташқари, айрим жойларда машиналарни группа қилиб ишлатмасдан бўлимларга биттадан тарқатиб юборишга ҳам йўл қўйилган.

Бундай аҳволда ишни тўғри ташкил қилиш, уруғлик пахтани тайёрлов пунктларида сортига ва репродукциясига қараб комплектация қилиш ишлари қийинлашади.

Азиз механизатор ўртоқлар!

Сизнинг қўлингизга яна бир машина — уруғлик пахтани терувчи махсус машиналар тақдим этилди. Бу машиналардан оқилона фойдаланилса, ўз вақтида созлаш ва ростлаш ишлари ўтказилса, уруғлик хўжаликларида қўлда терилганидан ҳам юқори сифатли уруғлик пахта тайёрлаш мумкин бўлади. Бу соҳада сизлардан катта маҳорат ва эътибор талаб қилинади.

Машиналар қанчалик яхши созланса, шунчалик унинг агротехник кўрсаткичлари юқори бўлади, ерга кам пахта тўкилади.

Республика партия ва ҳукумати уруғлик пахтанинг 55 минг тоннасини машиналарда териб олишни бизнинг олдимизга вазифа қилиб қўйди. Бунга, албатта, эришмоғимиз керак ва эришамиз ҳам.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ.

«Совет Ўзбекистони» зарбдор қурилишларда

ҚУРУВЧИЛАР ШИЖОАТИ

ВОҚЕАНИНГ БОРИШИНИ КУЗАТИБ

ДРУЖБА. **(Телефон орқали олинди).** «Совет Ўзбекистони» газетаси шу йил 8 сентябрда босилган «Аму жиловланади» мақоласида Ўрта Осиёдаги энг йирик — Туямўйин гидроузели бунёдкорлари Амударёни тўсишга тайёргарлик ишларини қизитиб юборганликларини хабар қилган эди.

Ниҳоят, орзиқиб кутилган кунлар етиб келди. Асов ва бебош Амударёни тўсиш бошланди. Туямўйин гидроиншооти қурилишининг ветеранларидан бири, бир беш йилликда ўн йиллик шахсий топшириқларини бажариш мусобақасининг пешқадами шофёр Аҳмад Бекжонов ўзи бошқараётган 12 тонналик «КРАЗ» машинасини биринчи бўлиб қизил байроқчалар билан белгилаб қўйилган маррага олиб келди. Таниқли ҳайдовчи қурилиш объектида бундан бир неча ой муқаддам авж олдириб юборилган Жайҳун дарёсини тўсишда қатнашиш ҳуқуқини олиш учун ўзаро меҳнат беллашувида ғолиб чиққан эди. Дарё билан якунловчи «жанг»ни бошлашдай ҳуқуқни қўлга киритган Аҳмад Бекжонов машинаси кузовидан баҳайбат харсанг тошларни дарёга ташлади. Сув осмонга сапчиб яна ўз изидан оқа бошлади.

Ҳаяжонли унутилмас дамларда инженерлар, конструкторлар, олимлар ва ирригатор қурувчиларнинг жасоратига, ақлу заковатига яна бир карра тан бергинг келади. Чунки, улар таклиф қилаётган дадил фикрлар, илмий ечимлар туфайли Ўрта Осиёдаги йирик ирригация қурилишларида ҳали ҳеч қаерда қўлланилмаган усуллар жорий қилинмоқдаки, мазкур таклифлар қурилиш муддатларини қисқартириб, капитал маблағлар самарадорлигини анча ошириш имкониятини бермоқда. Туямўйинда ҳам худди шундай бўлаётир. Негаки, хоразмлик гидросозлар олдида турган вазифа осон эмасди. Ҳозир Амударёда биринчи марта туби қумлоқ дарёни тўсишнинг янги усули қўлланилаётир. Бу — олдиндан тайёрлаб қўйилган понтон кўприкда туриб, тоғ жинсларини ағдаришга қараганда анча мураккабдир. «Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлимининг мутахассислари ўз таклифларини энг аввал институтда ясалган моделларда икки йил давомида текширдилар. Янги усулнинг барча томонлари синчиклаб пухта текшириб чиқилди. Синовларда олинган натижаларни чуқур таҳлил қилиб янги усулни анча такомиллаштирдилар.

Ана, машиналар баҳайбат харсанг тошларни Амударёга кетма-кет ағдармоқдалар. Узунлиги 400 метрдан кўпроқ, баландлиги 20 метр ва эни ҳам шунча бўлган оралиқда тоғ жинслари тўлдирилади. Қурилишда ишлаб чиқилган ва тасдиқланган графикка мувофиқ Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 62 йиллик байрамига қадар Амударё суви ҳозирча қуруқ жойда турган гидроузел орқали оқиб ўтиши учун ҳар бир кеча-кундузда минг кубометр тоғ жинслари ёткизиш керак. Шундан кейин бунёдкорлар темир йўл изи бўйлаб яна иккита тупроқ кўтармасини ҳосил қилишга киришадилар. Тупроқ тўғонни ана шулар ўртасидан ўтказиш режалаштирилган. Бунинг учун дарёнинг иккала қирғоғида ҳам 400 минг кубометрга яқин йирик-йирик сараланган тош, оҳактош, қум, шағал тўплаб қўйилибди. Уларнинг аксарияти металл, цемент, техника воситалари, гидроузел учун зарур бўлган асбоб-ускуналар каби юзлаб километр наридан ташиб келтирилган.

Азамат қурувчиларнинг бир неча йиллик фидокорона меҳнати самара берадиган кунлар тобора яқинлашмоқда. Туямўйин гидроузели асосий иншоотлари комплексига кирувчи сув ўтадиган тўғон, унинг ортида қад кўтарган 150 минг киловатт қувватли гидроэлектр станция биноси кишининг ҳавасини келтиради. Бир неча километрли дамбалар ва бошқа объектлар ҳам Хоразмда амалга оширилган улкан яратувчилик ишларидан гувоҳлик бермоқда.

Ўрта Осиёдаги энг йирик Туямўйин гидроузели бунёдкорлари графикни ортда қолдириб меҳнат қилмоқдалар. Ҳозир Амударёни тўғондан ажратиб турган юқори ва қуйи тўсиқлар аста-секин олиб ташланаётир. Планга кўра гидроузелнинг биринчи навбати келаси йил ёзида ишга туширилиши, бу ерда 2,6 миллиард кубометр сув жамланиши керак. Қурилиш батамом тугаллангандан сўнг эса Туямўйинда бунёд этилаётган тўртта сув омборида жами 7,8 миллиард кубометр обиҳаёт жамғарилиши лозим.

Ҳа, Жайҳун тўсилиб, дарё батамом жиловланадиган, инсон қўли билан яратилаётган сунъий денгиз жилваланадиган кунлар тобора яқинлашаётир.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

ИНСОН СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИНИ КЎЗЛАБ

Кеча Тошкентдаги лекторлар уйининг мажлислар залида жигар циррози билан касалланган беморларда қизилўнгач ва ошқозондан қон кетишини даволаш масалаларига бағишланган иккинчи Бутуниттифоқ симпозиуми очилди. «Совет Ўзбекистони» мухбири Р. ҚОСИМОВ анжуман қатнашчиларидан айримлари билан суҳбатлашди.

* * *

Мария Демьяновна ПАЦИОРА,
Бутуниттифоқ клиник ва экспериментал хирургия илмий-тадқиқот институтининг портал гипертензия бўлими мудири, профессор

— Шифокорларнинг серкуёш республикангиз пойтахтидаги бу анжумани аҳамиятини баҳолаш қийин. Инсониятга таҳдид этаётган турли-туман касалликлар орасида шифога жилла сўз бермай келаётганларидан бири жигар циррози эканлиги маълум. Шу боисдан ҳам бу хасталик ва унинг асоратлари олдини олиш ҳамда даволаш масалалари Бутуниттифоқ миқёсида муҳокама этилаётир. Буни партия ва ҳукуматимизнинг совет халқи сиҳат-саломатлиги тўғрисидаги доимий ғамхўрлигининг яна бир ёрқин ифодаси деб таъкидламоқ керак.

Мамлакатимизнинг турли шаҳарларида шифокорлар жигар циррозининг келиб чиқиш сабаблари, унинг танадаги бошқа аъзоларга таъсирини кенг кўламда ўрганмоқдалар. Бу хасталикнинг муолажаси йўл ва усулларини ишлаб чиқиш устида қатор диққатга сазовор ва айтиш мумкинки, дадил тажрибаларга қўл урилмоқда. Бизнинг бўлим базасида Бутуниттифоқ портал гипертензия маркази ташкил этилган бўлиб, бу борада амалга оширилаётган ишлар мувофиқлаштириб борилмоқда.

Биринчи симпозиум беш йил муқаддам Москвада ўтказилган бўлиб жигар циррози хасталиги ҳамда йирик вена қон томирлари тромбозларини жарроҳлик йўли билан даволаш проблемаларига бағишланган эди. Шубҳа йўқки, Тошкент анжуманида ўтган давр ичида бу борада қўлга киритилган ютуқлар ўртоқлашилади, тажрибалар алмашинилади, бу оғир дардни даволашнинг янги йўл ва усуллари ҳақида фикрлашиб олинади.

Саид Маъруфович АЪЗАМХЎЖАЕВ
Тошкент давлат медицина институтининг хирургик касалликлар кафедраси мудири, профессор.

— Кейинги йилларда жигар циррози хасталиги кўпайиб бораётганлиги Ватанимиз ҳамда чет эллик шифокорлар томонидан қайд этилмоқда. Шу муносабат билан бу касалликларни консервация қилиш ва оператив даволаш проблемаларини ҳал этишнинг йўл-йўриқлари кўпгина тадқиқотларнинг мавзуи бўлиб қолди. Жумладан, гепатологияда бирмунча ютуқларга эришилди. Лекин бу борада қилинадиган ишлар ҳали кўп. Худди шу боисдан ҳам мамлакатимиз жарроҳларининг республикамиз пойтахтидаги кенгаши катта аҳамият касб этади.

Маълумки, организмда модда алмашинувини бошқаришда жигар жуда катта роль ўйнайди. Шундай экан, унинг соғлом бўлиши киши фаолияти ва ҳаёт кечиришида муқаррар шартлардан бири бўлиб қолмоқда. Хусусан, сув-туз алмашинуви мўътадил ҳаёт фаолияти асосларидан бири ҳисобланади. Шифокорлар жигар циррозига йўлиққан беморларда ана шу жараённинг қандай кечишига қизиқиб келган бўлсалар ҳам бу алмашинишнинг ҳақиқий ҳолати, унда рўй берадиган ўзгаришлар ноаниқ қолмоқда эди. Биз сув-электролит алмашинишини комплекс ўрганишга ҳаракат қилдик. Бу ҳол жигар циррози билан оғриган беморларда рўй берадиган барча ўзгаришларни аниқлаш имконини беради.

Симпозиумда ўз ютуқларимизни бошқалар билан баҳам кўрамиз, тажрибали мутахассислар олиб бораётган илмий изланишлар билан танишамиз. Шуни алоҳида қайд этиш кераки, бу касаллик оқибатида пайдо бўладиган турли оралиқ ва сўнгги моддаларни ўрганиш, назаримизда, асримизнинг энг оғир дардларидан бири ҳисобланган жигар циррози касаллигининг олдини олиш ва даволашда самарали йўллар топишга ёрдам беради.

СОВЕТ—СУРИЯ ДЎСТЛИГИ КУНЛАРИ

3 октябрь куни мамлакатимизда Совет — Сурия дўстлиги кунлари бошланди.

Совет — Сурия дўстлиги кунларини ўтказиш программасида «СССР—Сурия» дўстлик жамиятининг коллектив аъзолари бўлган саноат корхоналарида, колхозларда ва ўқув юртларида митинглар, йиғилишлар, учрашувлар, кечалар уюштириш кўзда тутилади. Москвада, Фрунзеда ва бошқа шаҳарларда Совет — Сурия самарали ҳамкорлиги тўғрисида, Сурия халқи ва бошқа араб халқларининг Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун олиб бораётган кураши билан совет халқларининг бирдамлиги ҳақида ҳикоя қилувчи фотовиставкалар ташкил қилинмоқда.

Араб Сурия — Совет дўстлиги жамиятининг делегацияси ана шу дўстлик кунларида қатнашмоқ учун Совет Иттифоқига келди.

Меҳмонлар В. И. Ленин Мавзолейини зиёрат қилиб, гулчамбар қўйдилар. Улар Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига ҳам гуллар қўйдилар.

(ТАСС).

Ахборот

НАМАНГАН

«ЮСУФ ВА ЗУЛАЙҲО» САҲНАДА

Навоий номли область музикали драма ва комедия театри янги саҳна асари «Юсуф ва Зулайҳо» музикали драмасини томошабинларга тақдим этди. Ҳабиб Саъдулла қаламига мансуб мазкур асарга бастакор Дадаали Соатқулов музика ёзган. Муаллифлар афсонавий воқеа мотивлари асосида ўзига хос оригинал саҳна асари яратишга эришолганлар. Ролларни театр артистларидан Ҳабиба Охунова, Валижон Саидалиев, Онахон Тожибоева ва Муҳриддин Мансуровлар ижро этмоқдалар. Театр ижодий коллективи бу саҳна асари билан ҳам томошабинларнинг олқишига сазовор бўлдилар. Театр янги спектакль билан пахтакорлар, чорвадорлар ҳузурига гастролга чиқиш арафасида турибди.

БАЛЛИ, ҚИЗЛАР

Учқўрғондаги «Госкомсельхозтехника» бирлашмаси базасида ташкил этилган техника ремонти заводи янги ювиш машиналари ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Унга корхонада меҳнат қилаётган қизлар бригадаси сайқал беради. Бу ноёб маҳсулотга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Бу агрегатлар Болгария, Куба, Вьетнам, Югославия, Афғонистон каби мамлакатларга ҳам экспорт қилиняпти. Корхона хизматчилари меҳнатга ижодий ёндашиб, кейинги уч йилда 60 га яқин ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этдилар, салкам 80 минг сўмлик иқтисодий фойда кўрилди. Ҳозирги кунда Т. Узоқова, М. Йўлдошева, О. Олимова каби ўнлаб пешқадамлар беш йиллик шахсий планларини ошириб бажариб, ҳозир 1981 йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

УСПЕНСКИЙ МУЗЕЙИ

3 октябрь куни Успенский номидаги республика музика мактаб-интернатида ажойиб композитор ва педагог В. А. Успенский музейи очилди. Ҳужжатлар ва фотосуратлар ўзининг бутун ҳаётини миллий фольклор музикасига, ўзбек совет композиторларининг дастлабки авлодини тарбиялашга бағишлаган ана шу кишининг ҳаёти ва ижоди, кўп нарсаларга бўлган қизиқиши тўғрисида ҳикоя қилади.

Музейнинг ташкил этилганлиги — мактаб коллективининг Успенский туғилган куннинг 100 йиллиги юбилейи шарафига ўтказаётган тадбирларидан биридир.

(ЎзТАГ).

САНЪАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

«Баҳор» Францияда

Францияда СССР маданияти кунлари бўлади. Шуниси қувончлики, бу маданият байрамида мамлакатимиздан қатнашадиган бадиий коллективлар орасида Мукаррама Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» рақс ансамбли ҳам бор. Кунни кеча коллектив Парижга жўнаб кетди. Биз ижодий сафар олдидан ансамбль бадиий раҳбари ва бош балетмейстери, Ўзбекистон ССР халқ артисти Кундуз МИРКАРИМОВА билан учрашиб, ундан қуйидаги интервьюни олдик.

— СССР маданияти кунларида қатнашиш биз учун катта ютуқ, албатта. Бу айни вақтда масъулият ҳам демакдир. Шу боисдан ижодий сафарга ғоятда пухта тайёрланишга ҳаракат қилдик. Халқимиз томонидан севиб қарши олинган, узоқ йиллардан буён репертуаримиздан тушмай келаётган, Америка Қўшма Штатлари, Италия, Финляндия, Чехословакия, Афғонистон ва бошқа хорижий мамлакатларга қилган гастролларимиз вақтида санъат мухлислари томонидан қизғин кутиб олинган бир қатор машҳур рақсларимиз устида ишлаб, янги жилолар бердик.

Тайёргарлик жараёнида «Қошиқ ўйини», «Қайроқ ўйини» «Ялпиғич» каби янги рақслар, шунингдек, тематик композициялар яратиш устида ишладик. Бу янги асарларда халқимизнинг ғоятда ўзига хос урф-одатлари, маданияти, ҳаётбахш меҳнати, Ватанга бўлган садоқати туйғулари тараннум этилади. Репертуаримиздан Грузия, Арманистон ва бошқа қардош республикаларнинг миллий рақслари ҳам ўрин олди. Бу ўйинларни саҳналаштиришда коллективимизга СССР халқ артисти Галия Измайлова, Ўзбекистон ССР халқ артисти Исоҳор Оқиловлар катта ёрдам беришди. Сайфи Жалил, Манас Левиев, Султон Ҳайитбоев сингари композиторларимиз эса оригинал музикалар ижод қилишиб, бизга тақдим этишди. Шундай экан, Францияда бўладиган гастролларимиз муваффақиятли ўтса, бу юқорида номлари таъкидланган ҳурматли санъаткорларимиз ёрдами самараси ҳам бўлади.

Ҳозирги вақтда «Баҳор» ансамбли репертуарида 200 дан ортиқ рақс бор. СССР маданияти кунлари программасида ана шу асарларнинг энг яхшиларини кўрсатамиз. Программага мувофиқ, биз 25 кун мобайнида Париж, Лион, Ницце, Нимм, Тарба, Нанте каби йирик шаҳарларда 20 дан зиёд концерт намойиш қилишимиз керак. Ана шу масъулиятли чиқишларимиз францияликсанъат мухлисларига манзур бўлиб, «Баҳор»га билдирилган ишончни оқлаб қайтсак, ўзимизни ғоятда бахтиёр ҳис қилур эдик.

Ж. ҒУЛОМОВ.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ. Шовот районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг янги консерва заводи маҳсулот ишлаб чиқаришга киришди. Завод янги ускуналар билан тўла жиҳозланган. Бу ердаги барча меҳнат жараёнлари механизациялаштирилган. Заводда ишни икки сменада ташкил этиш учун ишчи кучлари ажратилган. Корхона йилига уч миллион шартли банка қовун, ўрик, олма, олхўри мураббоси билан бирга помидор шарбати ишлаб чиқара олади. Суратларда: 1. Заводнинг ташқи кўриниши. 2. Қовун мураббоси тайёрлаш устаси Ойшажон Матсапоева.

Қ. Отаев фотолари, (ЎзТАГ).

Оталар жасорати—фарзандлар мероси

УКРАИНА УНУТМАЙДИ

ҲАМИД САМАДОВ — ЗАПОРОЖЬЕ КИНЕМАТОГРАФЧИЛАРИ ЯРАТГАН ЯНГИ ФИЛЬМ ҚАҲРАМОНИ

...Ўзбекистон Компартияси Каттақўрғон шаҳар комитетининг биринчи секретари Абдуллажон Мелиев номига яқинда Запорожье шаҳридан телеграмма келди. Маҳаллий телевидение студияси Днепр дарёсини кечиб ўтиш учун бўлган қонли жангларда алоҳида қаҳрамонлик кўрсатган пулемётчилардан бири — каттақўрғонлик Ҳамид Самадовни янги фильмни суратга олишда иштирок этишга таклиф қилибди.

Телеграммани олди-ю, Ҳамид ота сафарга отланди. Бундан 36 йил муқаддам фашистларга қақшатқич зарба берган қуролдошларини, украиналик дўстларини, Днепр бўйидаги Хортица қишлоғини, «ўлиб-тирилган» ўша кунни эслади. Ҳа, 1943 йил 18 ноябри унинг хотирасида абадий сақланиб қолган. Ҳаво совуқ, изғирин шамол эсарди. Разведкачи Ҳамид Самадовга жанговар топшириқ беришди. Кечаси Днепрни кечиб ўтиб, душманнинг кучи ва техникаси тўғрисида маълумот олиб келиш, «тил» тутиб қайтиш зарур эди. Ўттиз саккиз азамат Ҳамид Самадов бошчилигида учта станокли пулемётни шайлаб, махсус баркас (катта қайиқ)да дарёдан сузиб ўта бошлади.

Ҳамид Самадов чаққон, топқир, қувноқ ва ҳазилкаш йигит эди. Катта қайиқ дарёнинг ўртасига етгач, нариги қирғоқдаги немислар пайқаб қолиб, мушак отишга тутинди. Дарё тепаси бирдан ойдинлашиб кетди. Душман баркасдагиларга қарата турли қуроллардан ўт очди. Қайиқ тобора илгарилаб бораверди. Самадов ўқлар ёмғири остида шерикларига команда берди:

— Олға, фақат олға! Ўзбекистон олға!!!

Ўзбек баҳодирининг бундай хитоб қилишидан руҳланган разведкачи-пулемётчилар янада жадаллик билан олға интилишди. Баркас қирғоққа яқинлашганида отишма зўрайгандан-зўрайди. Ҳамиднинг қулоқлари остидан ўқ визиллаб учиб ўтар, ён-веридан «оҳ-воҳ» деган инграшлар эшитиларди.

— Олға! Йигитлар! Фақат олға!

Разведкачи-пулемётчил а р махсус группаси командири Самадов шундай деб хитоб қилди-ю, қирғоққа яқин қолганда баркасдан сакрамоқчи бўлди. Кўз ўнги қоронғилашиб гурс этиб йиқилди. Чап қўлининг бир неча жойидан ўқ тешиб ўтган эди. Оғриқ аввалига сезилмади, ўнг қўли билан баркасга ёпишди — дўстларига кўмаклашмоқчи бўлди. Лекин, кўп қон кетиб у беҳол, бедармон бўлиб қолганди. Гўё баркас ундан йироқлашаётгандай туюларди. Орадан сал ўтмай сесканиб кетди. Қараса, ярим белигача сувга ботган, дарё эса уни қаърига тортаётгандек. Бор кучини тўплаб олдинга интилди. Бахтига қайиси бир таёққа қўли тегди. Таёқ ерга қоқилган экан, ўнг қўли билан маҳкам ушлаб олға қараб бир оз силжиди. Кўзларини катта-катта очди: баркасда ҳалок бўлган беш-олтита жангчи ётибди, мушаклар ҳам отилмаяпти. Демак, шериклари фрицларни траншеялардан ҳайдаб чиқариб, илгарилаб кетишган...

— Яшавор, разведкачилар! — деб ўрнидан ирғиб турмоқчи бўлди. На чора! Тағин кўз олди хиралашиб, ҳушидан кетди...

...Кимдир яраланган қўлидан тортқиларди. Оғриқ зарбидан Ҳамид кўзларини очди. Негадир, ҳеч ким, ҳеч нарса кўринмади. Фақат ёруғлик, бир ҳовуч нур кўзларига илашгандай бўлди. Яна уёқ-буёққа термулди. Ён-верида ҳеч ким йўқ. Бироқ кимдир ўқ еган қўлидан ҳадеб тортқилагани-тортқилаган. Оғриқ зўрайиб Ҳамид инқиллайди, тўлғанади. Тағин кўзини юмади.

— Ҳой, йигитлар, тирикка ўхшайди! — деган овоз эшитилади, — Қани кўтардик!

Ҳамиднинг кўзларида яна бир дақиқа нур пайдо бўлди-ю, тағин ҳушидан кетди. Уёғини билмайди.

Бизникилар немисларни Днепрдан улоқтириб ташлаб, анча илгарилаб кетишганди. Жанг майдонида ҳалок бўлган ва ярадорларни йиғиб юрувчилардан бирининг Самадовга кўзи тушиб, тириклигига ишонч ҳосил қилгач, уни йўлдан арава ҳайдаб ўтаётган украин аёли Мария Тимофеевна Виенко билан қизи Надежда Ивановнага топширид, шу яқин орадаги ҳарбий госпиталга олиб боришларини илтимос қилади. Она-бола Виенко жангчини авайлаб аравага ётқизиб, дарҳол оғзига сув томизишди. Сўнгра солдат кўзларини очиб, лабларини ялай бошлагач, бисотидаги бир чақмоқ қандни оғзига солишди. Ҳамид бир пасдан кейин ўзига кела бошлади. Мария Тимофеевна ички кўйлагини йиртиб солдатнинг ярасини боғлади. Қон тўхтади. Солдат бошини сарак-сарак қилиб жилмайди. Она-бола Виенко қалбида ҳам умид учқунлари пайдо бўлди:

— Энди ўлмайди, тирик қолади!

Арава бомбалар ўйиб ташлаган ўнқир-чўнқир йўллардан тебрана-тебрана кўздан йироқлашди...

Ҳа, Самадов тирик қолди. Лекин ўлиб-тирилди, деса бўлади. Бояги солдат, Мария Тимофеевна ва қизи Надежда Ивановна бўлмаганида у ҳаёт билан абадий видолашарди...

Госпиталда даволангач, уни ҳарбий хизматга яроқсиз деб топишди. Ҳамид Самадов иккинчи группа инвалиди бўлиб Каттақўрғонга қайтди. Кўчада кетаётиб, озғингина, юпун болага дуч келди.

— Амакижон, пича нон беринг!

Йиртиқ кўйлаги орасидан қовурғалари саналиб турган гўдакка қараб Самадовнинг юраги эзилиб кетди. Бир чақмоқ қанд билан бир бурда нонни болага узатаркан:

— Бизникига борасанми, юр, юрақол! — деганини ҳам сезмай қолди.

Бола майли, бораман, деган маънода бошини ирғаганча солдатга тикилиб қолди. Ҳамид Кўчқор исмли бу болани шинелига ўраб уйига олиб кетди... Орадан кўп вақт ўтмай унинг хонадонида ўғил-қизлардан ўн учтаси пайдо бўлди...

Йиллар ўтди. Фронтчи Ҳамид Самадов ҳам миллионларча совет кишилари каби тинч ҳаётга шўнғиб кетди, жуда катта қийинчиликларга бардош бериб, 13 болани вояга етказганлигини бировга айтмади, мақтанмади, миннат қилмади.

— Менинг ўрнимда бошқа биров бўлганида ҳам худди шундай қиларди-да, — деди унинг қалби.

Аммо, Улуғ Ватан уруши инвалиди Ҳамид Самадовнинг одамохунлиги эътибордан четда қолиб кетмади. Орадан қарийб ўттиз йил ўтгач, «Правда», «Известия», «Совет Ўзбекистони» газеталарида, кейинчалик «Комсомольская правда» ва бошқа матбуотда унинг ҳақида очерк ва лавҳалар босилиб чиқди. «Одамдан яхши ном қолсин», «Солдат фронтдан қайтаётганди» деган рисолалар яратилди. Ватанпарвар фронтчининг довруғи кенг ёйилди. Киев шаҳри немис-фашист босқинчиларидан озод этилганлигининг 30 йиллиги муносабати билан Украина телестудияси «Огненная земля» ҳужжатли фильмини суратга олди. Шу фильмнинг асосий қаҳрамонлари орасида ўзбекистонлик Ҳамид Самадов ҳам бор. Украиналик кинематографчилар яна «Братство» ва «Советская Украина» фильмларини суратга олиш пайтида Самадовни таклиф этишди. «Центрнаучфильм»нинг «Великое единство» фильмида эса Ҳамид Самадовнинг инсонпарварлиги ҳақида ҳикоя қилинди. Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студияси суратга олган «Солдат фронтдан қайтди» фильми эса халоскор-жангчи, ватанпарвар ва интернационалист инсон Ҳамид Самадовга бағишланди. Москва телестудияси, ГДР кинематографчиларини ҳам унинг тақдири қизиқтириб қолди.

Яна совет ва чет эл газета-журналларида ўзбекистонлик Ҳамид Самадовнинг жанггоҳларда кўрсатган қаҳрамонлиги, урушдан қайтгач, бошпанасиз қолган болалардан ўн учтасини ўз бағрига олиб, вояга етказганлиги ҳақида материаллар чиқа бошлади. Улардан бирида 1943 йилнинг 18 ноябрида Днепрда бўлган қонли жанг тафсилоти тўғрисида ҳикоя қилинган эди. Кутилмаганда Самадов номига Ростов шаҳридан хат келиб қолди.

— Қадрдон Ҳамид ака, Сизнинг жасоратингиз ҳақида газетада ўқиб, суратингизни кўриб, дарҳол танидим. Ишонинг-а, сира иккиланмасдан танидим, — деб ёзган эди Надежда Ивановна Николаева (Виенко). — Онам ҳам танидилар. Онам билан икковимиз аравада госпиталга олиб бориб врачларга топширган ҳў, ўша, разведкачи ўзбек Ҳамид Самадов сиз-да! «Комсомольская правда»да ўша воқеа тафсилоти жуда тўғри ёзилган. Тошкентдан «Совет Ўзбекистони» газетасини олиб ёзувига тушунмадиг-у, суратдан бирдан Сизни танидик. Сўнгра бир ҳарбий хизматчи — ўзбек йигитига газетани ўқитдик. 1943 йилнинг 18 ноябрида Днепрдаги воқеалар шундоққина кўз ўнгимизда гавдалангандай бўлди. Ҳурматли Ҳамид ака, биз ҳозир Ростов шаҳрида яшаяпмиз. Сизни кўришга интизормиз.

...Улар Ростов шаҳрида дийдор кўришишди. Сўнгра Надежда Ивановна турмуш ўртоғи Николаев билан бирга Каттақўрғонга ташриф буюрди. Дўстлик ришталари янада мустаҳкамланди.

...Запорожье телестудияси яқинда янги фильмни суратга олди. Украиналик кинематографчилар томонидан олинган бу фильм қаҳрамонларидан бири — юртдошимиз Ҳамид Самадовдир. Бу фильмнинг намойиш қилиниши довюрак разведкачи-пулемётчининг жанговар ҳаёт китобининг янги зарварақларини очиб беради.

Самад ҚОДИРОВ,
ёзувчи.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

ЁМҒИРНИ ПИСАНД ҚИЛМАЙ

«Дарвозамизнинг дахлсизлигини таъминлаш учун барча имкониятларни ишга соламиз». Англиянинг машҳур «Ливерпуль» командасининг катта тренери Боб Пейсли учрашув олдидан шундай фикр билдирган эди. Лекин гап бошқа-ю, иш бошқа экан. Севимли динамочиларнинг чемпионлик кубоги учун курашини кўрганТбилисининг марказий стадионига тўпланган 90 минг мухлис ўзгача манзаранинг шоҳиди бўлди. Бўлмаса, кечга томон ҳавонинг авзойи бузилиб, ёмғир жалага айланди.

Аммо грузин футболчилари ёмғирни писанд қилмай, зўр ғайрат кўрсатишди. 90 минут мобайнида ҳужумкорликни бўшаштирмадилар. Оқибатда Англиянинг бир неча бор чемпионлари доғда қолишди. Биринчи учрашувда меҳмонлар фойдасига ҳал бўлган 2:1 ҳисоби ўзгарди. Динамочиларнинг кубок курашини давом эттиришлари учун 1:0 ҳисобидаги ютуқ кифоя эди. Лекин майдон эгалари умумий ҳисобни 4:2 га етказиб ажойиб ғалабага эришдилар. Ўзига хос футбол спектаклида тўпларни Гуцаев (55 м), Шенгелия (75 м) ва Чивадзе (81 м, 11 метрдан) киритдилар. Шундай қилиб, динамочилар Европа чемпионлари кубоги учун курашнинг нимчорак финалига чиқдилар.

Европа УЕФА кубоги учун такрорий ўйинни сафарда ўтказган киевлик динамочилар Болгариянинг «Септемврийско знаме» (ЦСКА) командаси билан ўйнаб (1:1), умумий ҳисобида (3:2) ғалабага эришдилар. «Шахтёр» футболчилари эса Франциянинг «Монако» командаси майдонида ютқазиб (0:2), ўйиндан чиқишди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!

1966 ЙИЛГИ 3% ЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЕМИ
106-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1979 йил 30 сентябрда Боку шаҳрида бўлиб ўтди.

ЗАЕМНИНГ ҲАММА САКСОН ОЛТИ РАЗРЯДИДАГИ СЕРИЯ ВА ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИНГ ҚУЙИДАГИ НОМЕРЛАРИГА ЮТУҚЛАР ЧИҚДИ.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
100648	09*)	500	132463	08*)	2.500	168089	27*)	500
100886	1—50	100	132872	47*)	500	168123	1—50	40
101885	38*)	500	133010	1—50	40	168395	1—50	40
102208	04*)	1.000	133189	1—50	40	168782	35*)	5.000
102260	1—50	100	134763	1—50	40	169090	07*)	500
102385	37*)	500	134932	47*)	500	169566	03*)	500
102413	06*)	500	135412	01*)	500	169701	02*)	1.000
102843	18*)	500	136013	49*)	500	169810	1—50	40
103014	25*)	1.000	136526	15*)	1.000	170815	49*)	1.000
103457	19*)	500	137192	1—50	40	170862	24*)	500
103597	1—50	100	137971	49*)	500	170913	35*)	500
103810	41*)	500	138791	1—50	100	171355	1—50	40
103822	12*)	500	139179	42*)	500	171957	1—50	40
104651	05*)	500	139537	10*)	500	172922	36*)	500
105768	28*)	500	140528	03*)	5.000	173974	48*)	500
106248	1—50	40	141180	28*)	500	174412	1—50	100
106427	39*)	500	141232	1—50	40	175160	28*)	500
106889	01*)	500	141705	1—50	40	175316	46*)	500
107385	27*)	1.000	142025	23*)	500	176486	1—50	100
110006	45*)	500	142539	1—50	40	177848	34*)	500
110017	29*)	500	142682	29*)	1.000	178809	29*)	1.000
110363	1—50	40	143006	13*)	1.000	179629	37*)	2.500
110769	49*)	1.000	143270	29*)	500	179864	04*)	500
111619	1—50	40	144218	09*)	500	180243	27*)	500
111765	40*)	500	144293	41*)	1.000	180389	33*)	500
111901	30*)	1.000	144380	1—50	40	180751	12*)	500
112926	10*)	500	144491	1—50	40	181705	35*)	500
114177	1—50	100	144722	21*)	500	182872	1—50	40
115348	35*)	500	145416	48*)	2.500	183238	50*)	500
115451	05*)	500	145514	08*)	500	183443	1—50	40
115821	1—50	40	145576	1—50	40	183889	1—50	40
115885	48*)	500	147175	1—50	40	184782	1—50	40
116012	40*)	500	149196	1—50	100	184919	1—50	40
116223	1—50	40	149342	33*)	500	185148	37*)	500
116362	44*)	500	150101	12*)	1.000	185887	05*)	500
117045	1—50	40	150736	43*)	500	185898	1—50	40
117329	34*)	500	150816	11*)	1.000	186363	02*)	500
117354	21*)	2.500	150898	1—50	40	187213	1—50	40
117405	11*)	500	151181	06*)	500	187996	1—50	100
117727	1—50	100	151389	01*)	500	188071	21*)	1.000
118705	1—50	40	151559	03*)	500	188474	31*)	500
120092	10*)	500	153905	36*)	1.000	190601	42*)	500
121720	44*)	500	154545	49*)	500	191730	41*)	500
121736	28*)	500	154642	41*)	500	191973	1—50	40
123903	25*)	1.000	154925	02*)	500	192162	50*)	500
124459	18*)	500	156059	26*)	500	193131	13*)	500
124641	29*)	500	157220	11*)	500	193381	1—50	100
125490	02*)	500	157656	04*)	500	193450	03*)	500
126458	15*)	1.000	159405	02*)	500	193882	50*)	500
126617	08*)	500	159762	1—50	100	195114	29*)	500
126665	1—50	40	159944	01*)	500	195236	04*)	500
127009	48*)	500	160043	1—50	40	195601	39*)	500
127026	19*)	500	161413	40*)	500	196049	49*)	500
127902	19*)	500	161878	14*)	500	197227	08*)	500
128517	20*)	1.000	161891	31*)	2.500	197283	24*)	500
128634	05*)	500	161916	08*)	500	197547	1—50	40
129088	1—50	40	163842	11*)	500	197991	1—50	100
129440	47*)	500	164175	14*)	500	198370	10*)	500
129618	18*)	500	164464	28*)	500	198982	06*)	500
130347	48*)	500	165533	01*)	500	199718	36*)	500
130563	46*)	500	165622	1—50	100	199828	09*)	1.000
131441	1—50	40	167638	33*)	500	199985	1—50	100
131945	20*)	500	168074	22*)	500			

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда йигирма сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

Ўн сўмлик облигацияларга ютуқларнинг ярми тўланади.

Ютуқ суммасига облигация қиймати ҳам қўшилган.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Ўзбекистон ССРдаги омонат кассалари газетанинг янги сони келганидан сўнг ютуқларни шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш бўйича комиссиянинг раиси — халқ депутатлари Боку шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари — А. И. АХУНДОВ.

Комиссиянинг масъул секретари — В. П. ЗАМОЛОДЧИКОВА.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

1979—1980 ўқув йили учун

ФИЗИКА-АСТРОНОМИЯ, МАТЕМАТИКА, МАТЕМАТИКА-ФИЗИКА, МУЗИКА-АШУЛА, УМУМТЕХНИКА-МЕҲНАТ ВА РАСМ-ЧИЗМАЧИЛИК, ПЕДАГОГИКА-ПСИХОЛОГИЯ, ДЕФЕКТОЛОГИЯ, ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ИХТИСОСЛАРИ БЎЙИЧА

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига фақат ўрта маълумотга эга бўлгандан сўнг камида 1 йиллик меҳнат стажига эга бўлган илғор колхозчи ва ишчи-ёшлар, шунингдек, Совет Армиясида хизматини ўтаган ёшлар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганларнинг барчаси стипендия билан (областлардан келганлар ётоқхона билан ҳам) таъминланадилар.

Тайёрлов курсининг охирида битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган барча тингловчилар шу институтнинг 1 курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати 8 ой.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ.

АРИЗАЛАР 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. СУҲБАТ 11 НОЯБРДАН 20 НОЯБРГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: ректор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси) медицина справкаси (286-форма), иш жойидан характеристика, меҳнат дафтарчаси, 6 дона фотосурат (3х4 см.), иш жойидан йўлланма.

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Педагогика кўчаси, 103-уй. Телефон-коммутатор 53-39-27, қўшимча 6-02 (3, 11-троллейбусларнинг «Педагогика институти» бекати).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/Х да **Масхарабозлар,** 7/Х да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Жизель** (19.00, билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/Х да **Тирик мурда,** 7/Х да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Кўрмайин босдим тиконни** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/Х да **Зеби-зебона,** 6/Х да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 7/Х да **Кулги кечаси.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/Х да **Капаланлар ўйини,** 7/Х да **Чандиқлар.**

Ўзбекистон ССР Прокуратураси раҳбарлиги ва коллективи республика прокуратурасининг судларда жиноий ишлар кўрилишини назорат қилиш бўлими прокурори А. Шариповга онаси

Саодат МУҲАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари институт хўжалик ишлари бўйича проректори Т. К. Каримовга онаси

Мунаввар ЭРКАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Пахта целлюлозаси химияси ва технологияси илмий-тадқиқот институти коллективи илмий-техника бўлими бошлиги, партия ташкилотининг секретари М. У. Содиқовга синглиси

Муҳаббат АЙМЕТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Горнчилар, қаердасиз? 10.45 — Душанбагача омон бўлсак. Бадиий фильм. 12.25 — М. Глинка. Арфа ижроси учун икки пьеса. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.00 — Суҳбатга таклиф қиламиз. 16.50 — Концерт. 17.15 — Москва ва москваликлар. 17.45 — Тасвирий санъат соҳасида СССР Давлат мукофотига номзодлар. 18.15 — Ёшлар адреслари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Германия Демократик Республикаси эълон қилинганлигининг 30 йиллигига. 21.30 — Время. 22.10 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — МАСК. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Халқаро болалар йилига. 12.50 — Комсомол топшириғи. 13.00 — Замандас. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Инсон болаликдан бошланади. 19.10 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Оламда нима гап? 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.10 — Орол шоликорлари ҳузурида. 22.25 — Эльбадаги учрашув. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — У ёлғиз эмасди. Бадиий фильм, 2-серия. 20.00 — Янгиликлар. 20.50 — Тенг ҳуқуқлилар иттифоқи. 21.20 — Тошкент ва тошкентликлар.

РАДИО

БУГУН
БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 Сиз ёқтирган қўшиқлар. 9.30 — Опералардан парчалар. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13,00 — Чорва қишловига тайёргарликни текширамиз. 13.30 Ўзбекистон эстрадаси артистларининг концерти. 14.00 — Бугун — Зомин далаларида. 18,30 — Қишлоқда турмуш маданияти учун туркумидан. 18.45 — Юность Узбекистана. 19.45 — Идеология ва ҳаёт. 20.25 — Тошкент метрополитени иккинчи навбати қурувчилари учун концерт. 21.00 — Тенглар ичида тенг. 21.30 — Лирик қўшиқлар. 22.28 — Э. Усмонов. Меҳригиё. Радиопьеса. 23.35 — Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69,32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-55-53, 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42, Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02201. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Е. — 229.